

༡། ལྷན་པ་མཐའ་དུགས་བརྒྱད་མཛེས་རྒྱུ།

སེམས་ཅན་པའི་སྐོར།

༩ ཚེད་ལྟའི་སྐོར་དེ། ༩

བཀའ་བརྒྱད་དུགས་ཚེད་ལྟའི་ཚེད་ལྟའི་སྐོར་དེ།

༄༅། །ཕྱེད་ལ་ཐུག་པའི་དྲུག་མོའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན།

སེམས་ཅན་པའི་སྐོར།

ཕྱེད་ལ་ཕྱུག་དྲུག་མོའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན།

ཕྱི་ལོ་སྟོན་པ། རྒྱལ་དབང་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྱིན་ལས་དོ་རྗེ།
འཕུལ་འདུག་པ། བཀའ་བརྒྱད་དགུན་ཚོས་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཚོགས་པ།
ལྷ་དག་པ། བཀའ་བརྒྱད་དགུན་ཚོས་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཚོགས་པ།
མངོས་བཀོད་པ། ཀམ་བཟ་ཤིས་སྒྲོལ་དཀར།
དཔེ་སྟེན། འགོ་ཕན་གཞུག་ལག་དཔེ་སྟེན་ཁང།
ཕར་ཐེངས་དང་ལོ། 2017

dharmaebooks.org

དམ་ཚོས་འཕུལ་དབུ་འདི་ཉིད་**དམ་ཚོས་བང་མངོན**་ཚོགས་པའི་ལས་འཆར་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷོ་རྒྱལ་དབང་ཀམ་བཟ་སྐུ་ཕྱིང་བཅུ་བདུན་པ་ཚེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་ཕྱིན་ལས་དོ་རྗེ་
ཇི་མཚོག་གི་བཀའ་འཁྲོལ་ལམ་སྟོན་འོག་བཀོལ་སྦྱོད་རྣམས་པ་ཡིན། །

དཀར་ཆག །

།། རྒྱལ་མོ་མཚོ།།

ལྷ་མོ་འདི་མེད་ལྷ་མོ་འདི་མེད།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་འདི་ལྷ་མོ།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་འདི་ལྷ་མོ།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ།

ལྷན་ཆུང་གི་ཚོགས་འདུན་བྱས་པ།

ཨོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཆུང་གི་ཚོགས་འདུན་བྱས་པ།

ཐུ་གར་སྐད་དུ། ཉིང་གི་ཀ་ཀ་རི་ཀླ།
པོད་སྐད་དུ། ལུ་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།

སངས་ཀྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ། །

བདག་དང་ཚོས་སྲུ་ཉེར་འདོགས་པ། །

སྣ་ཚོགས་དག་ནི་གང་བྱང་བ། །

དེ་ནི་ཚམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར། །

གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཚམ་གསུམ་སྟེ། །

ཚམ་པར་སློན་དང་ངར་སེམས་དང་། །

ཡུལ་ལ་ཚམ་པར་རིག་པའོ། །

དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཚམ་ཤེས་ནི། །

ཚམ་སློན་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ། །

དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །

ཚམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །

རྟག་ཏུ་རིག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །

རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྡན། །

དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། །

དེ་ནི་མ་བརྗེས་ལུང་མ་བསྟན། །

རིག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནི་རྒྱན་འབབ་ཚུ་པོ་བཞིན། །

དག་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་སྟོག་པོ། །

དེ་ལ་གནས་ཏེ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། །

དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ། །

ཚམ་ཤེས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། །

བརྗེས་ལ་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་པའི། །

ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། །

བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་མོངས། །

བདག་རྒྱལ་བདག་ཚགས་འདུ་ཤེས་པ། །
གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ་གཞན། །
རེག་སོགས་ཀྱང་དེ་དག་བཅོམ་མེད། །
འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འདུག་ལ་མེད། །
འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ནའང་མེད། །
འདི་ནི་རྒྱུར་པ་གཉིས་པའོ། །
གསུམ་པ་ཡུལ་རྣམ་དུག་པོ་ལ། །
དམིགས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་སྟེ། །
དག་དང་མི་དག་གཉི་ག་མིན། །
ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་བྱེ་བྲག་དེས། །
སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་བ་དང་། །
དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་མོངས། །
ཚོར་བ་གསུམ་དང་དེ་མཚུངས་ལྡན། །
དང་པོའི་རེག་ལ་སོགས་པ་དང་། །
འདུན་མོས་བྲན་དང་བཅས་པ་དང་། །
ཉིང་དེ་འཇིན་སྟོ་བྱེ་བྲག་དེས། །
དད་དང་ངོ་ཚ་སྲིལ་ཡོད་དང་། །
མ་ཚགས་ལ་སོགས་གསུམ་བཅོམ་འགྲུས། །
ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་དང་བག་ཡོད་བཅས། །
རྣམ་མི་འཚོ་དག་ཉོན་མོངས་ནི། །
འདོད་ཚགས་ཁོང་སྟོ་གཉི་སྐྱག་དང་། །
ང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཐེ་ཚོམ་མོ། །
སྟོ་དང་ཁོན་དུ་འཇིན་པ་དང་། །
འཚབ་དང་འཚོག་དང་ཕྲག་དོག་དང་། །
སེར་སྣ་དང་ནི་རྒྱུར་བཅས་དང་། །
གཡོ་རྒྱགས་རྣམ་འཚོ་ངོ་ཚ་མེད། །
སྲིལ་མེད་སྐྱགས་དང་མོད་པ་དང་། །

མ་དང་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་། །
བག་མེད་པ་དང་བརྗེད་ངས་དང་། །
རྣམ་གཡེང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་དང་། །
འགྲོད་དང་གཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །
རྟོག་པ་དང་ནི་དཔྱོད་པ་དང་། །
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་རྣམ་གཉིས། །
ལྷ་རྣམས་ཚུ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལས། །
ཇི་ལྟར་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་ནི། །
རྣམ་ཤེས་ལྟན་ཅིག་གམ་མ་ཡིན། །
ཚུ་ལ་རྒྱབས་རྣམས་ཇི་བཞིན་ནོ། །
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །
རྟོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །
སྟོམས་པར་འདུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །
སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །
རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་འདི། །
རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡིས་གང་། །
རྣམ་བརྟགས་དེ་མེད་དེས་ན་འདི། །
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ། །
རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །
ཕན་ཚུན་དག་གི་དབང་གིས་ན། །
དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་འགྲོ། །
དེས་ན་རྣམ་རྟོག་དེ་དེ་སྟེ། །
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འདྲིན་གཉིས་ཀྱི། །
བག་ཆགས་བཅས་པས་སྣ་མ་ཡིས། །
རྣམ་པར་སྟོན་པ་བྱེད་ནས་གཞན། །
རྣམ་སྟོན་སྟེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གང་གིས། །

དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་བརྟགས་པ། །
དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡི། །
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་མེད་དོ། །
གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །
རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ་རྒྱན་ལས་བྱུང་། །
གྲུབ་ནི་དེ་ལ་སྲུ་མ་སོ། །
རྟོག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་། །
དེ་སྤྱིར་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་ལས། །
གཞན་མིན་གཞན་མ་ཡིན་པའང་མིན། །
མི་རྟོག་པ་སོགས་བཞིན་ཏུ་བརྗོད། །
དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་མཐོང་། །
ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །
དགོངས་ནས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །
དང་པོ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི། །
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་གཞན་པ་ཡང་། །
དེ་ནི་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བས། །
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་གཞན་ཡིན་ལོ། །
ཚོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དམ་པའང་དེ། །
འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ། །
དུས་རྣམས་ཀུན་ནའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །
དེ་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ། །
རི་སྲིད་རྣམ་རིག་ཅམ་ཉིད་ལ། །
རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་པ། །
འདི་ན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ། །
དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་ལྟོག་གོ། །

འདི་དག་རྣམ་རིག་ཚམ་ཉིད་ཅེས། །
དེ་སྐྱམ་དུ་ནི་དམིགས་ནས་སུ། །
ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་མདུན་འཛོག་ན། །
དེ་ནི་ཚམ་ལ་མི་གནས་སོ། །
ནམ་ཞིག་ཤེས་པས་དམིགས་པ་རྣམས། །
མི་དམིགས་དེ་ཡི་ཚེ་ན་ནི། །
རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་ལ་གནས། །
གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་འདྲིན་མེད། །
དེ་ནི་སེམས་མེད་མི་དམིགས་པ། །
འདྲིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད། །
གནས་ཀྱང་གཞན་དུ་རྒྱར་བ་སྟེ། །
གནས་ངན་ལེན་གཉིས་སྤངས་པའོ། །
དེ་ཉིད་ཟག་པ་མེད་དང་དབྱིངས། །
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་དགོད་དང་བརྟན། །
དེ་ནི་བདེ་བ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །
སྤུང་བ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཞེས་བྱ། །

སུམ་རུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །
ཀྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྩི་ན་མི་ཏ་དང་སྤྱི་ལེན་ཏ་པོ་རྟེན་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྤྲེས་
བརྒྱུར་ཞིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

ལེམས་ཅམ་པའི་ལོ་རྒྱུས།

སེམས་ཙམ་པ།

རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའམ། རྣམ་རིག་པའམ། སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་པ་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱུ་བ་མཐའ་སློབ་པའི་ཡ་གྲུ་པ་གཅིག་ཡིན། གྲུ་བ་མཐའ་འདིའི་ཡང་མེས་ནི་རྗེ་བརྩོན་བྱམས་མགོན་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། སྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྐབས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུ་བ་མཐའ་དངོས་སྤྱད་བརྟེན། སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་འདྲ་། སྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཉི་ཤུ་པའི་ཚོགས་ལེན་འཕྲུང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། གཞུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་མཛད་གཞི་རྒྱུགས་པར་གྲགས།

འཕེལ་རིམ།

སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུ་བ་མཐའི་འཕེལ་རིམ་ལ་ཐོགས་མེད་སྲོན་གྱི་སེམས་ཙམ་དང་། སེམས་ཙམ་སྤྱི་རབས་པ། སེམས་ཙམ་ཕྱི་རབས་པ་བཙས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཆོག་ཅིང་། སྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྲོན་དུ་བྱུང་བའི་ལང་ཀར་ག་ཤེས་པའི་མདོ་དང་། ས་བརྩུ་པའི་མདོ། མདོ་སྤེ་དགོངས་འགྲེལ་བཙས་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་དཔེ་མཚོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་ལ། གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ལས་བསྟན་པའི་བཟོད་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་གྲུ་བ་མཐའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན།

མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སེམས་ཙམ།

དེའི་ནང་ནས་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུ་བ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། མདོ་དེའི་ནང་དུ་"ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །"ཞེས་པའི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཚོགས་འདི་དང་། དེ་བཞིན་མདོ་སྤེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ལང་ཀར་ག་ཤེས་པའི་མདོ་བཙས་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུ་བ་མཐའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལུགས་ཆེར་ལྷན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན།

ལང་ཀར་ག་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་ཀ་ཆ་ཚང་བ་བསྟན་པའི་མདོ་སྤེ་ཤེས་ཡིན་ལ། མདོ་དེར་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པ་ལ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། དེར་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པ་ཉེན་ཡིད་ནི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པའི་རྗེས་སྤྱོད་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྐྱབ་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་གྲུ་བ་མཐའ་སློབ་རྣམས་དགག་པའི་ཚོ་གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་ཁས་སྤངས་ན་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས། སྐབས་དེའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས། ད་དུང་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པ་ཁས་སྤངས་མེད་པར་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མདོ་སྤེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ནང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐོར་ལ་ཆ་ཚང་བའི་འགྲེལ་བའམ་མཛད་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་དེའི་སྲོན་དུ་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུའི་མདོ་རྣམས་སྤྱི་བཀའ་ལ་དྲང་དེས་ཀྱི་དབྱེ་བའམ། སྐབས་དེར་དགོངས་པ་དང་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་ཞེས་པའི་སློབ་མདོ་སྤེའི་ཁྱད་པར་ཕྱེས་ཡོད་མོད། དྲང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་དབྱེ་མཚན་གསལ་བར་བསྟན་པའི་མདོ་སྤེ་ཤེས་ནི་མདོ་སྤེ་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན།

སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་གནད་འགག།

ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དང་། རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད། མཚན་ཉིད་གསུམ། རང་རིག་བཅས་རྒྱ་རྒྱུ་བཞི་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་གྲུབ་
ཀྱི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་ཡིན།

ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་བཞེད་ཚུལ།

ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་གྲུབ་དོན་འདི་ནི། རང་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ཁོང་། གཞི་འཛིན་ས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བའི་གྲུབ་དོན་ཞིག་སྟེ།

༡ རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ལས་འཕྲོས་པ།

ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་སོགས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པར་མ་ཟད། སེམས་ནི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོར་གསུངས་ཡོད།
དེས་ན་ཕྱི་སྟོང་གི་འཛིན་རྟེན་དང་། རང་གི་སྤུང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཅིང་། ལས་དེ་ཡང་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས། གཞི་འཛིན་ས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། གཤོད་མའི་རང་བཟུང་གི་ཁོང་དུ་འདྲེས་ཡོད།

དེ་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་གྱི་མང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས། ལུ་མཐུང་དར་སྐྱེལ་བྱུང་བའི་བཞེད་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལམ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
དང་། མིང་གཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་ལས་ལྷན་ཏེ། མིང་གཞུགས་ཞེས་པའི་གཞུགས་ནི། གཞུགས་ཀྱི་
ཚོས་རྣམས་ལ་གོ་བ་དང་། མིང་ནི་རྣམ་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས། རྣམ་ཤེས་པའི་ཡན་ལམ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
དུག་ལས་ཡན་གར་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དགོས་འོང་། ཚོགས་དུག་ལས་ཡན་གར་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ཡོད་པ་སྟེ་པ་བཙོ་
བརྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱུ་ལས་ལས་ལེན་ཅིང་། དེང་སང་གནས་བརྟེན་པས་འདོད་པའི་ཆ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་འདྲེས་པའི་ལ་གོ་བ་ཡིན་ལོ། །
རྣམ་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཕྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སམ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ལོ། །

༢ ལུ་ལ་རིག་པ་སྐྱེ་བའི་བཤེད་ཚུལ།

ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞུགས་ཞིག་ནི། མདོ་སྟོང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བཞེད་པ་ཕྱིས་དར་སྐྱེལ་བྱུང་བ་ཞིག་སྟེ།
མདོ་དར་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་པས། མདོ་རྩ་བཞེད་ཚུལ་འདི་གཉིས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་གཏུག་ལ་པབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་གཉིས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རིགས་པ་གལ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱང་
ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆ་ནས་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་ལུ་ལ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་ལོ། །

རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཕེལ་རིམ།

༡ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བཞེད་ཚུལ།

རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པའི་བཞེད་ཚུལ་འདི་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་འགྲོ་ཡོད་པར་འཕྲོད་བྱས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ལོ། །

༢ ལྷ་བའི་ཤེས་པའི་འདོད་ཚུལ།

ལྷར་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཡལ་ཆེན་སྡེ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷས་སྡེ་མ་དངེ་སྡེ་པའི་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་མོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལྷ་མོ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།

༣ བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ།

གནས་མ་བྱུང་གི་སྡེ་པ་བྱུང་བའི་རྗེས། གཟུགས་ཅན་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཡན་གར་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པར་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་པས་གོང་དུ་བཞག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་མོ་དང་། གནས་མ་བྱུང་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ལྷ་གྲུབ་བྱུང་སྡེ་པ་ཀྱིས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་གསར་དུ་གཏོང་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་མོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པས། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་བདུན་པ་དང་བརྒྱུད་པ་ཡོད་པ་གྲུབ་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཆ་ཆོད་བཟུང་དོ། །

མཚན་ཉིད་གསུམ།

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་བཞེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་ཤེས་འཛིན་ལང་ཀར་ག་ཤེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ཡིན་ཅིང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྲེད་ཚུལ་ནི། ཚོས་མདོན་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷར་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་ཚོས་མདོན་པར་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷའི་ཚོས་ལ་བདེན་རྒྱུ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་ཚུལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོད་ཉིད་དམ། དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་བཞེད་པ་རྒྱུ་འཛིན་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་ཡོད།

མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་གསུམ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ཟིན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྡོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་སོ་སོའི་སྡོད་ཉིད་གཏན་ལ་ཡབ་ཅིང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་གསུམ་གྱི་བཞེད་ཚུལ་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནང་ཡན་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ཤིན་ཀྱང་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྡོད་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ཞིག་ལས། ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ལྷ་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་ལོ། །

རིགས་པས་དབྱེད་ཚེ་མཉམ། དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྡོད་ཉིད་དུ་ལྷ་བའི་འདོད་པ་ལས་ལེན་ཚོག་ཀྱང་། ལྷའི་བ་དངོས་སམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས་སེམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པས། དེའི་སྡོད་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལོན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་དེ་གཉིས་སུ་སྡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་ལྷུང་པར་དང་དོ་བོ་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད།

དང་རིག།

རང་རིག་ཅེས་པ་འདི་མདོ་སྡེ་ལུང་སྡེ་བཞི་ལས་ཡང་ཡང་བྱུང་ཞིང་། དེར་རྣམས་འབྱོར་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི་རང་རང་གི་སྤོང་ཡུལ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། རྩེ་བྲག་བཟང་མཛོད་དུ་གནས་མ་བུས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དེས་སྤར་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་བ་དུན་པར་བཟང་པས། དེ་ནི་རང་རིག་འདོད་པའི་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱི་ལུས་སྤར་མ་ཡིན་པར་བཛོད་ཆོག །

ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་རྟོགས་པ།

རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཞེན་སྤྱི་མཆོད་ལུང་གི་ཚུལ་ལོང་ཡོད་ཅིང་། ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཞེན་གྱི་གསུང་ཚོམ་གྱི་དང་རྩེ་བྲག་ཐོག་བསྟུན་དང་། སེམས་ཚམ་ཉི་ལུ་པ་དང་། སུམ་རུ་པ་བཅས་ཀྱིས་སྤར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ལ་སྡོམ་སྒྲིག་མཛོད་དེ་སེམས་ཚམ་སྤར་བས་པའི་སློབ་གཏོང་།

དབྱིག་གཞེན་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཚམ།

དབྱིག་གཞེན་གྱི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་སློབ་ཤོས་དང་། རྩེ་བྲག་སྤྱི་མཆོད་ལུང་གི་ཡིན་ཅིང་། ཡོན་ཏན་སློབ་ཤོས་ལ་སློབ་མ་སློབ་ཏུ་དང་། རྩེ་བྲག་སྤྱི་མཆོད་ལུང་གི་སློབ་མ་ཚོས་སྤོང་བཅས་བྱུང་། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ལས་སྤར་མ་ཡི་སེམས་ཚམ་སྤར་བས་པ་དང་། རྩེ་བྲག་སེམས་ཚམ་གྱི་རབས་པའི་ལྷ་སྤྱབ་སྤྱི་མཆོད་ལུང་ཡིན་ལོ། །

༡ སློབ་ཏུ།

སེམས་ཚམ་སྤར་བས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་བཟང་པ་བྱ་རྒྱུ་གཅོགས་ཆེར་འཛིན་ཏེ། གཞུང་འཛིན་གྱི་སྤར་བ་ཐམས་ཅད་འཁུལ་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་འཛིན་ལས་བྲལ་བའི་རང་རིག་བདེན་སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་དོ་བོ་དྲི་མེད་ཡིན་པ་རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་བཟང་། འདི་དག་ནི་སློབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ལུང་ལྷན་ལྷན་གྱི་བཞེད་རྒྱུན་འཛིན་པ་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པའི་བརྩམ་ཚོས་དང་བསྐྱར་ཡིག་དག་ཏུ་རྩལ་འདོན་མཛོད་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཚམ་སྤར་བས་པས་གལ་ཆེར་འཛིན་པའི་འདོད་རྩལ་པལ་མོ་ཆེ་ནི་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཛོད་ཆོག་སྟེ། མདོ་སྡེ་མར་ཀུན་གཞི་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གང་ཡིན་གྱི་རྩལ་དང་། མདོ་སྡེ་མར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་བཟང་པ་མཛོད་ཡོད་པས་སོ། །

༢ ཚོས་སྤོང་།

སེམས་ཚམ་སྤར་བས་པ་ལ་ལྟོས་ན། སེམས་ཚམ་གྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་ཀྱི་བཟང་པ་བྱ་རྒྱུ་གལ་གནད་ཆེ་བར་འཛིན་ཅིང་། གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁུལ་པ་ཡིན་མི་དགོས་ལ། རང་རིག་གི་ཆ་ཚམ་དུ་མ་ཟད། གཞུང་འཛིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་གལ་ཆེར་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ལ་དྲི་བལ་གྱི་དོ་བོ་མེད་ཅིང་། ཟག་མེད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཚམ་གྱིས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛོག་དགོས་པར་འདོད། སེམས་ཚམ་གྱི་རབས་པའི་བཞེད་རྩལ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་དུ་སྤྱོད་པའི་བརྟན་བཅོས་སྤྱོད་ཆེར་བཟང་པ་ལ། འདི་དག་གིས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཞེན་གྱི་སྤོང་ཚེ་མཚུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་སེམས་ཚམ་སྤོང་བའི་ཚོགས་ལེན་ལྷན་པ་གཅོགས་ཆེར་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ། །

རྣམ་བཅས་དང་རྣམ་མེད།

སྲིད་ལྟ་རབས་ཀྱི་སེམས་ཚམ་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སེམས་ཚམ་(རྣམ་རྟུན་)པ་དང་། ཕྱི་རབས་ཀྱི་སེམས་ཚམ་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཚམ་(རྣམ་བདེན་)པ་ཞེས་འབོད་ཅིང་། མཚན་དེ་ལྟར་ཐོགས་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་འཇམ། གཞུང་འཛིན་གྱི་ཆ་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མཚན་སྲིད། རྣམ་པ་གཞན་དབང་དུ་འདོད་མ་འདོད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། སློབ་རྟུན་གྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དབང་མིན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཚོས་སྐྱོད་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དབང་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།
།

བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་སྣ་བ་དང་རྣམ་རྟུན་པའི་བྱུང་བར།

བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མས་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་སྣ་བ་(དབྱེ་མ་གཞན་སྣོད་པ)སེམས་ཚམ་རྣམ་རྟུན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་མོད། དེ་གཉིས་དབང་གཞན་འགག་ཆེ་བའི་བྱུང་བར་འགའ་ཡོད་དེ། བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་སྣ་བས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། སེམས་ཚམ་རྣམ་རྟུན་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་སྣ་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ལ་གོ་བར་འདོད་ཀྱང་། སེམས་ཚམ་རྣམ་རྟུན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྣོད་ཉིད་ལ་གོ་བར་འདོད་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་སྣ་བས་གཞན་དབང་རང་སྣོད་དུ་འདོད་ལ། སེམས་ཚམ་རྣམ་རྟུན་པས་ནི་གཞན་དབང་གཞན་སྣོད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལུགས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་འབྲེན་པ་ལ། དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་ནི་གཞན་འགག་ཆེ་བའི་བརྩམ་ཚོས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་དུ་མཁས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་འབྱུང་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་སྣ་བ་དང་ཐག་ཉེ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྣང་དེ་སྣོད་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་གསུངས་པ་དེ་ནི་སེམས་ཚམ་རྣམ་རྟུན་པ་དང་ཐག་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་ནི་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདེན་རྟུན་འཆད་པའི་སྐབས། དེས་པར་དུ་ལུང་འདྲན་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་པས། སེམས་ཚམ་རྣམ་རྟུན་པའི་ལ་གོ་བར་འདོད་པ་དང་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་སྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་དེ་ཚམ་གསལ་ལ་ཁམ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཆེ།

གཞན་དབང་བདེན་རྟུན།

སློབ་དཔོན་ཚོས་སྐྱོད་གི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་སེམས་ཚམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་བདེན་པར་འདོད་ཀྱང་། རྟོག་གཅིག་རང་དབང་བར་མི་འདོད་དེ། གཞན་དབང་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་འཛིན་པ་ཡིན་པས། འདོད་རྒྱུན་འདིའི་ཐང་དབྱེ་པའི་ལྟ་བུ་དང་བྱུང་བར་ཆེར་མེད་མོད། །འོན་ཀྱང་ཚོས་སྐྱོད་གིས་གཞན་དབང་རང་མཚན་དུ་འདོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་འདོད་དོ། །

རྒྱ་རྒྱུན་གི་ལུང་དུ་སེམས་ཚམ་པ་དང་རྣམ་པ།

ཅོ་ནའི་ལུང་དུ་སེམས་ཚམ་པ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་ལུང་ཚུ་ལ་ནི། སེམས་ཚམ་པ་སྣོད་མ་དང་། སེམས་ཚམ་པ་གསར་མ། ཉུང་ཅང་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཚམ་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་ཆོག་ཅིང་།

1 སེམས་ཚིམ་རྙིང་མ།

ཚོ་ནི་ཡུལ་དུ་སེམས་ཚིམ་པའི་གྲུབ་མཐོན་ཐོག་མར་དར་སྲེལ་མཛོད་མཁའ་ལོ། དུས་རབས་དུག་པའི་ནད་དུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པ་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་ནི་སློབ་དཔོན་སློབ་ཏུ་བཏོན་གྱི་ཚེས་ཚིམ་དུ་ཕེབས་པའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་བཞེད་ཕྱོགས་སེམས་ཚིམ་རྙིང་མ་སློབ་ཏུ་བཏོན་གྱི་ལྷགས་དང་མཐུན་ལས་ཆེ་བ་ཡིན།

2 སེམས་ཚིམ་གསར་མ།

སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པར། སློབ་དཔོན་རྒྱུང་ཚང་དམ་ཐང་གི་སྤེལ་གསུམ་པ་ལྷ་ལྡན་སློབ་གཉེན་ལ་ཕེབས། ཁོང་གིས་བསྟེན་པའི་བླ་མ་ནི་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཚོས་སྦྱོང་གི་དངོས་སློབ་ཡིན།

སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་བསྟན་བཅོས་མཁའ་པོ་བརྩམ་ཡིས་སུམ་རུ་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་འགྲེལ་པ་རེ་མཛོད་པས། འགྲེལ་བྱེད་མཁའ་པོ་བརྩམ་རུ་ཡོངས་སུ་གྲགས། སུམ་རུ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྤྱི་ཚེའི་སྦྱོང་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སུམ་རུ་པ་མཛོད་ཚེས་སྤྱི་ལུ་དཔལ་འདས་ནས་རང་འགྲེལ་མཛོད་ཁོམ་མ་བྱུང་བར་གྲགས།

རྒྱ་མཚོན་དེར་བརྟེན་འགྲེལ་བྱེད་མཁའ་པོ་བརྩམ་ཡི་བརྩམ་ཚོས་དག་ནི་སེམས་ཚིམ་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཆ་ཚང་བ་དར་རྒྱས་བྱུང་དུས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། དེའི་ནད་ནས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཚོས་སྦྱོང་དང་སློབ་དཔོན་སློབ་ཏུ་བཏོན་གྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ནི་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། རྒྱུང་ཚང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས་པའི་ཚེས། འགྲེལ་པ་བརྩམ་པའི་སེམས་ཚིམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་བོད་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་སྦྱོར་མཛོད་དེ་རྒྱའི་རྒྱུང་དུ་བསྐྱར་དེའི་ནད་དུ་སུམ་རུ་པ་ལ་མཁས་པ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཞལ་གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། གཙོ་བོ་སློབ་དཔོན་ཚོས་སྦྱོང་གི་བཞེད་པ་གཞིར་བཟུང་ཐོག་བསྐྱར་སྦྱོང་གསུམ་མཛོད་ཡོད། རྒྱུང་ཚང་གིས་ཚོས་སྦྱོང་གི་བཞེད་པ་རྒྱུན་འཛིན་མཛོད་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་དར་སྲེལ་གནད་བའི་སེམས་ཚིམ་པའི་ལྷ་གྲུབ་ལ། སེམས་ཚིམ་གསར་མ་ཞེས་བྱའོ།

3 རྒྱུང་ཚང་རྒྱུང་གི་སེམས་ཚིམ།

རྒྱུང་ཚང་གི་སློབ་བྱའི་ཁོང་། ལུང་ཅི་ནི་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། ཞིན་ལུང་(ཀོ་རི་ཡ)འི་རྒྱལ་གྲས་དུ་འཁུངས་པའི་སློབ་དཔོན་ལེན་ཚོག་(ཡོན་ཚོ)གམ་བོད་རྒྱུང་དུ་རྫོགས་གསལ་ནི་ནི། ལྷ་དུས་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་ཚིམ་རྙིང་མ་ལ་སློབ་གཉེན་མཛོད། ལྱིས་སློབ་དཔོན་རྒྱུང་ཚང་གི་སློབ་མར་ལྷུར་ཏེ་སེམས་ཚིམ་གསར་མ་ལ་སློབ་སྦྱོང་མཛོད་ཅིང་། རྒྱལ་མོ་སྤུ་ཅེ་ཐེན་གྱིས་གོ་ཤིའི་ཐོབ་ཀྱང་ལུལ།

ཁོང་གིས་མཛོད་པའི་སེམས་ཚིམ་དུ་གྲུབ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། མདོ་སྤེལ་བོད་སྐད་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་བཅས་ལ་སེམས་ཚིམ་གསར་རྙིང་གི་ལྷུང་པར་རྣམས་ཞལ་གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་ཚེན་འཕོས་ཚོས་འགྲུབ་ཀྱིས་བོད་རྒྱུང་དུ་བསྐྱར་བར་མཛོད་དེ་དེང་སང་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་དེའོ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱུང་སྤྱི་སེམས་ཚིམ་པའི་གཞུང་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་སློབ་ཉམས་དམས་སྤྱོད་ནས། འཇར་པན་གྱི་ལུལ་ཚིམ་དུ་འགྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དབྱེད་ཞིབ་བྱེད་པའི་སློབ་མ་ཉམས་པར་ལུས།

དུས་རབས་བརྒྱ་དགུ་པའི་དུས་མཚུགས་ཀྱི། དགོ་བསྐྱེད་དབྱུང་མེན་རྩལ་ནས་འགོ་གྲོན་བཏང་སྟེ། འཇར་པན་དུ་བཞུགས་པའི་སེམས་ཚམ་
པའི་འབྲེལ་ཡོད་ཞིབ་འཇུག་དང་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ནས། སེམས་ཚམ་ལ་དབྱུང་ཞིབ་བྱེད་པའི་སློབ་སྦྱར་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་
དལ།

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མགོ་རྒྱ། སེམས་ཚམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་གྱི་དགོ་བསྐྱེད་རྒྱུད་གཅིག་བྱུང་སྟེ། གཅིག་ནི་རྒྱ་
ནག་བྱུང་བྱོལ་གྱི་ཏང་ཆེད་ཅིང་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་རྒྱ་ནག་གློ་བུ་ལྷོ་བྱོལ་གྱི་ཨོ་ལུ་དབྱུང་ཅན་གཉིས་ཡིན། ཁོད་རྣམ་གཉིས་ནི་སེམས་ཚམ་པ་
གསར་མའི་མཁས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་ཨོ་ལུ་དབྱུང་ཅན་གྱི་སློབ་མ་ལུའེ་ཁྲེང་ཡང་རྒྱའི་དགོ་བསྐྱེད་རྣམས་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། འོན་
ཀྱང་ཁོད་ནི་སེམས་ཚམ་རྙིང་མའི་ལྷ་སྐྱབ་ལ་གཅིག་ཆེར་འཛིན་པ་ཡིན།

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱོལ་ནས་དུས་རབས་གཅིག་པའི་སློབ་དཔོན་རྩེ་ལྷོ་ཕེ་དང་། དབྱིན་རྒྱལ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། ཁོད་གཉིས་སྤར་སེམས་ཚམ་
རྙིང་མ་དང་། སེམས་ཚམ་གསར་མའི་བྱོལ་འཛིན་གྱིས་འགལ་ལྷན་བྱུང་ཞིང་། སྤར་སེམས་ཚམ་རྙིང་མའི་གཞུང་འཛིན་པ་དང་། ཕྱི་
མས་སེམས་ཚམ་གསར་མའི་གཞུང་འཛིན་པ་ཡིན། ད་དུང་སློབ་སྦྱོར་ལ་ཞིག་ལ། སློབ་དཔོན་རྩེ་ལྷོ་ཕེ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཚམ་རྙིང་མའི་
གཞུང་འཛིན་པར་མ་ཟད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་པ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་སོགས་བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོ་སྣ་བའི་བཀའ་བསྟན་དག་ལ་
རྩིས་མཐོང་ཆེན་པོ་མཛོད་ཡོད་པས། རྒྱལ་འདིས་ཀྱང་སེམས་ཚམ་རྙིང་མའམ། རྣམ་མེད་སེམས་ཚམ་པ་དང་བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོ་སྣ་བའི་
དབར་བཞེད་པ་མཐུན་པའི་གཏང་སོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་མངོན་སྲུབ་བོ།

ལེམས་ཅམ་པའི་བྱུང་མཐའ།

༥ སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། རྒྱ་དོན་ངེས་ཚིག་ །
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)ནི། ཕྱི་དོན་མི་འདོད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པའི་གང་ཟག་དེ་
སེམས་ཅམ་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་(རྒྱ་དོན་ངེས་ཚིག)ནི། ཀམ་ཤིང་རྟ་ལས།

སེམས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ནི་གང་ཡང་མེད་ལ་སེམས་རྣམ་རིག་ཅམ་ནི་བདེན་པའི་དངོས་པོར་
གྲུབ་པར་འདོད་པས་སེམས་ཅམ་པའམ་རྣམ་རིག་པ་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།
སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཚོས་གཞན་མེད། །

ཅས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣོད་པོ་ཀུན་བརྟམ་ལས།

གཟུང་དང་འདྲིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །
རྣལ་འབྱོར་སྟོད་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །
པ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་དེ་རྟེན་སྟོགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །

གསུམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི། དོན་དམ་བྱང་སེམས་སྟོམ་ཚུལ་ལས།

ཁ་ཅིག་ཤེས་རབ་རྩལ་གྱིས་ནི། །
གཟུང་བ་སྟོང་པར་རབ་ཤེས་ཀྱང་། །
འདྲིན་པ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་བཞུ། །

ཞེས་རྣམ་བདེན་པ་དང་།

ཁ་ཅིག་ཚོས་ཀུན་རང་རིག་ལུས། །
སྣ་ཚོགས་བཏགས་པས་རྣམ་པར་དབེན། །
དབེར་ན་མི་ལམ་ཉམས་ཕྱོད་བཞིན། །

གཉིས་མེད་ཡི་ཤེས་གྲུབ་པར་འདོད། །

ཅེས་དང་། བརྗོད་པའམ་སྟོན་གྲགས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ་ལས།

རྣམ་པ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་པ་བརྟུན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཅས་དང་ནི་རྣམ་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་རྟུན་པ་གཉིས་ཡོད།

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། བཞེད་ལ། དབྱེ་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)ནི། རིགས་བསྟུན་ལས།

སྣང་བ་སེམས་སུ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་རིག་པ་སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་(བཞེད་པ)ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྟར་ལས།

སེམས་ཅམ་སྣང་བ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་རྣམ་བདེན་རྟུན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་དང་པོ་
རྣམ་བདེན་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་
ཤེལ་ཚོན་ཅན་བཞིན་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་འདོད་པས། གཞུགས་ཅན་དུ་སྣང་བ་
མཐའ་དག་སྣང་མཁན་གྱི་སེམས་ཉིད་བག་ཆགས་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་རྒྱང་ཚད་ཀྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་
ཅམ་ཡིན་གྱི། ཡིན་ལུགས་གཞུང་བུའི་སེམས་སུ་བདེན་པས་ན་འགོག་བདེན་ཡང་སྣང་བུ་དང་བྲལ་བའི་
སེམས་ལ་འདོད་པ་སོགས། མདོ་ལས་སུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་ཚོས་སུ་
བདེན་པ་ཉེ་སེམས་ཉིད་དུ་འདོད་པས་མིང་ཡང་རྣམ་བདེན་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྫོང་ཕྱེད་ཚལ་བ་དང་། གཞུང་འཛིན་གྲངས་མ་ཉམ་པ། ལྷ་ཚོགས་
གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད།

དང་པོ་(རྫོང་ཕྱེད་ཚལ་བ)ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྟར་ལས།

ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གཞུང་བའི་ཡུལ་དང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རྫོང་བཤགས་པ་ལྟར་ཕྱེད་མ་དང་། དེ་

ཡང་རྣམ་པ་གཞུང་ཚར་བདེན་ལ་ཤེས་པ་འདྲིན་ཚར་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཇོ་ཏ་རིས།
ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ནང་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་
ཀྱང་གཞན་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོར་རང་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བས་གཞུང་བ་དང་འདྲིན་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

ག་ཉིས་པ་(གཞུང་འདྲིན་གྲངས་མཉམ་པ་)རྟེན། དེ་ཉིད་ལས།

དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་པའི་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་དི་སྟེད་པ་དང་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་
རྣམ་པ་དང་པ་དེ་སྟེད་དུ་གྲངས་མཉམ་ཞིང་། སྤང་ཡང་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་དུ་མར་སྤང་ལ་བདེན་
ཡང་སྣ་ཚོགས་དེ་རྣམས་རྣམ་སོ་སོར་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་མཁན་དབང་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་དུ་མའི་ངོ་བོར་
བདེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་མང་ལ་དེ་དག་ཀྱང་
རིགས་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་སྟེ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ། །

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

ག་སྤམ་པ་(སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་)རྟེན། དེ་ཉིད་ལས།

ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་དཀར་དམར་སོགས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་པས་ན་སྤང་བ་སྣ་ཚོགས་དུ་མར་སྤང་ཡང་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཆ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་བདེན་པས་གཉིས་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་
འགྲེལ་ལས། གང་དུ་ནོར་བུ་གཟི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྲངས་སོ། །

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

ག་ཉིས་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱན་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། བཞེད་པ། དབྱེ་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད་)རྟེན། རིགས་བསྐྱུས་ལས།

སྤང་བ་སེམས་སུ་མི་བདེན་ཞིང་སྤང་བ་རྒྱན་སྤང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་རིག་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱན་པའི་
མཚན་ཉིད།

ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་བཞེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།

སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་པ་རྣམས་ནི། དཀར་ནག་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མིག་བཙོར་བས་ལྷ་
གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་། མིག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་གད་འཇག་པ་ལྟར་མེད་བཞིན་ཏུ་སྣང་བའི་མེད་པ་
གསལ་སྣང་དོན་ལ་མི་བདེན་རྒྱུན་པ་མི་ལམ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པར་བདེན་པ་ཡིན་ན་
གཞུགས་སོགས་ལུལ་རིག་པར་འགྱུར་བ་ལས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འཇོན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རང་
རིག་རང་གསལ་ཤེས་གོང་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུ་དོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱུར་ཞིང་སྣང་བའི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་དེ་
ཉིད་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འདོད་དེ། མདོར་ན་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་གོང་དག་པ་ལྟར་སྣང་བའི་དྲི་མས་མ་གོས་
ཤིང་། སྣང་བ་ནི་སྐྱེ་གད་འཇག་པ་ལྟར་མེད་བཞིན་ཏུ་སྣང་བའི་རྒྱུན་པར་འདོད་པ་མིང་ཡང་རྣམ་མེད་
པའམ་རྣམ་རྒྱུན་པར་གྲགས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(དབྱེ་བ་)ནི། དེ་ཉིད་ལས།

སྣང་བས་ཤེས་པོར་གོས་དང་མ་གོས་དང་། །
སངས་རྒྱས་ས་ན་གཉིས་སྣང་ཡོད་མེད་ཀྱི། །
འདོད་པས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ། །

ཞེས་སོ། །རྒྱས་པ་ནི་ཀམ་འིང་རྟ་དང་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྷན་སོགས་སུ་གཞིགས་པར་བྱའོ། །

གཞིའི་རྣམ་གཞག །

བཞི་པ་འདོད་རྒྱལ་ལ། གཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག །རྩོ་བོ་ཉིད་མེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་བཞིའོ། །

དང་པོ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་བབད་པ་ནི། སྤུང་རྩུབ་ལས།

བདག་དང་ཚོས་སྲུ་ཉེར་འདོགས་པ། །
སྤྲ་ཚོགས་དག་ནི་གང་བྱུང་བ། །
དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་རྟུན་གྱི་སྤུང་རྩུབ་པའི་བཤད་པ་ལས།

དེ་ཡང་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། ཚོས་སྲུ་བཏགས་པའོ། །སྤྲ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། བདག་དང་སོགས་དང་། སྤྲེ་བ་པོ་དང་། ཤེད་ལས་སྤྲེས་པ་དང་། ཤེད་བྱ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ཉེ་བར་འདོགས་པའོ། །ལྷང་པོ་དང་། ལམས་དང་། སྤྲེ་མཚེད་རྣམས་དང་། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཚོས་སྲུ་ཉེ་བར་འདོགས་པའོ། །ཉེ་བར་འདོགས་པ་འདི་རྣམ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་པ་ཉིད་དེ། བདག་གམ་ཚོས་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཚོས་རྣམས་དང་། བདག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་པ་ལས་བྱི་རོལ་ན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས། དུལ་བ་སྤྲེའི་སྤུང་རྩུབ་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས།

དེ་བས་ན་གང་ཟག་དང་ཚོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་བབད་པ་ལ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བབད་པ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བབད་པ། མཚན་ཉིད་གསུམ་བདེན་པ་གཉིས་སྲུ་བསྐྱེད་ལ་བབད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ། རྒྱ་བབད་དང་བཞིའོ། །

དང་པོ་(མཚན་ཉིད་)ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྲུ་སྤང་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཀྱང་ལས།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ།

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི)ནི། གཞན་དབང་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་(དབྱེ་བ)ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དབྱུང་རྒྱུ་དུ་གྲགས་པའི་སེམས་ཚམ་རྒྱུ་ལྱི་མན་དག་ལས།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། བརྟགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་
བཞིན་ལོ། །ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་སྤྲོད་དང་ཉོག་
པས་དོན་དམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

བརྟགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །

དེ་བཞིན་བརྗོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཡིན། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞེས་དང་། སེམས་ཚམ་དུ་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལའང་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ། གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཀུན་
རྫོབ། གསུམ་པ་ནི་སྤྲོད་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་(སྤྲོད་བཤད)ནི། བྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱུར་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབྱུང་རྒྱུ་ལྱི་མན་དག་ལས།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། བྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། ལྷུ་རྩུ་པ་ལས།

ཚོས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་དམ་པའང་དེ། །

འདིར་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ། །

དེས་ན་ཀུན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད། །

དེ་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ།

མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ། རྣམ་གྲངས། སྐྱབས་འདུན་དང་ལྟེན། །

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)ནི། ཚོས་ཅན་གཞན་དབང་གི་སྟེང་ལ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལོ། །

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི)ནི། འགྲུར་མེད་ཡོངས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལོ། །

གསུམ་པ་(དབྱེ་བ)ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དཔུང་རྒྱུན་གྱི་མན་དག་ལས།

དོན་དང་ཐོབ་དང་སྐྱབས་པ་དང་། །

དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

ཅེས་བཤད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སེམས་ཙམ་དུ་སྤྱོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

དོན་དམ་པ་ལའང་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་དོན་གྱི་དོན་དམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་པའི་དོན་
ཅན་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐོབ་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐྱབས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ནི་དམ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་སྐྱོད་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་
དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་དག་ནི་འགྲུར་བ་མེད་ཅིང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ན་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
ཡིན་ལོ། །

ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་(རྣམ་གྲངས་)ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས།

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །

མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་(སྐྱབས་འདུན)ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔུང་རྒྱུན་གྱི་མན་དག་ལས།

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ། མདོར་བརྟན་དང་། རྒྱས་
བཤད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅུ་པ་ལས།

གྱུར་པ་དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །
རྣམ་པར་སྲིན་དང་ངར་སེམས་དང་། །
ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས། ཉོན་ཡིད་རྣམ་ཤེས། འཇུག་ཤེས་ཚོགས་རྒྱལ་བཤད་པ་
དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། ཀྱན་གཞི་ཡིད་པའི་རྒྱལ་བྱེད་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་བྱེད་དང་། རིགས་པའི་རྒྱལ་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་(ལྷན་གྱི་རྒྱལ་བྱེད་)ནི། ལྷན་ཅུ་པ་ལས།

དེ་ལ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །
རྣམ་སྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །
དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །
རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །
རྟག་ཏུ་རིག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །
རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྷན། །
དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། །
དེ་ནི་མ་བརྒྱུབས་ལྷང་མ་བསྟན། །
རིག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ནི་རྒྱན་འབབ་ཚུ་བོ་བཞིན། །

དག་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་སྒྲིག་གོ།

ཞེས་དང་། ཚོས་མངོན་པའི་མངོ་ལས།

ཚོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི།།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ།།

དེ་བས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ།།

དམ་པ་རྣམས་ལ་ངས་བཤད་དོ།།

ཞེས་དང་། མངོ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྟེ།།

ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ།།

བདག་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས།།

འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ག་ཉིས་པ་རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་ནི། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དགེ་མི་
དགེ་ལུང་མ་བཟུང་གསུམ་གྱི་བག་ཚགས་བསྐྱོ་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྒྱན་བརྟན་པོ་དོ་བོམ་བསྐྱིབས་ཤིང་ལུང་ཏུ་མ་བཟུང་པར་ས་བོན་ཐམས་
ཅད་འཛིན་རུས་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་ནི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པ་མ་གཏོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྐྱུས་
ལས།

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར། འདི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་རུང་སྟེ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྐྱུ་བ་ལས།

འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་གནས་ལེན་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། དང་པོ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པ་
དང་། གསལ་བར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། ས་བོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དང་། ལས་མི་སྲིད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་
ཚོར་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྟོན་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཆི་
འཕོ་མི་སྲིད་པས་སོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ག་ཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཉི། ཀམ་ཉིད་ཉི་ལས།

མ་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱོ་གཞིར་གྱུར་པ་
རྣམ་སྐྱོན་དང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བསྟེན་ཞིང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ག་ཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་རྣམ་ཤེས་བདག་པ་ལ། དེ་ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ལ། ལྷང་དང་རིགས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་ག་ཉིས། དང་པོ་ཉི། ལྷམ་རྩུ་པ་ལས།

དེ་ལ་གནས་ཏེ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། །
དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ། །
རྣམ་ཤེས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། །
བསྐྱབས་ལ་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི། །
ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། །
བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་ཚོངས། །
བདག་རྒྱལ་བདག་ཆགས་འདུ་ཤེས་པ། །
གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོག་ཞན། །
རིག་སོགས་ཀྱང་དེ་དག་བཙོམ་མེད། །
འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་ལ་མེད། །
འདིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ནའང་མེད། །
འདི་ནི་གྱུར་པ་ག་ཉིས་པའོ། །

ཞེས་སོ། །ཡང་ག་ཤེགས་ལས།

སེམས་ནི་རང་བཞིན་དྲངས་བ་སྟེ། །
རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དང་། རྒྱན་སྐྱབས་ལོ་བཞེད་པ་ལས་ཀྱང་།

ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྐྱབས་བྱེད་ནི། ཐེག་བསྐྱབས་ལས།

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན།
མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །
ལྷ་པོ་དག་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །
སྣོམས་པར་འདུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །
ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱན། །
ངར་འཇིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །
ངར་འཇིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། ཀམ་ལིང་རྩ་ལས།

ཀུན་གཞིའི་དོན་ཅམ་རིག་ཅིང་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་ལུས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་
གང་ཞིག །ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་འཕགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
དུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཏུ་ངར་རྣོམ་པའི་རྣམ་པས་འདུག་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲུག་ཤེས་ཚོགས་རྒྱལ་བཤད་པ་ལ། མོ་མོའི་མཚན་ཉིད། རོ་བོ། སེམས་བྱུང་གང་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། འབྲུང་བའི་རྩལ་དང་བཞིའོ། །

དང་བོ་(མོ་མོའི་མཚན་ཉིད)ནི། ལུས་རྩུ་པ་ལས།

གསུམ་པ་ཡུལ་རྣམ་དུག་པོ་ལ།
དམིགས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་སྟེ།

ཞེས་དང་། རང་གི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་གསུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ། མིག་ཤེས་
སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རིག་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་
གང་ཞིག་ཉོན་ཡིད་ལས་རྣམས་གཞན་པ་དེ། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་རོ་བོ་ནི།

དགོ་དང་མི་དགོ་གཉི་ག་མིན།

ཞེས་པ་ལྟར། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་རོ་བོ་ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་ཡང་གོ་གས་ཀྱི་དབང་གིས་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་གར་སྐྱེ་བ་ཡོད་
དེ། སྐྱེ་བ་ལུང་མ་བཤད་པ་ལས།

མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྣང་མེད་པ་དང་གཉི་སྟག་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་དགོ་བའོ། །ཆགས་པ་
དང་ཞེ་སྣང་དང་གཉི་སྟག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་མི་དགོ་བའོ། །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགོ་བའང་མ་ཡིན་མི་དགོ་བའང་མ་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ།

གསུམ་པ་མེ་མས་བྱུང་གར་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་བོ་(མདོར་བརྟན་པ་)ནི། སྐྱེ་བ་ལས།

ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་བྱེ་བྲག་ངེས།
སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགོ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་མོངས།
ཚོར་བ་གསུམ་དང་དེ་མཚུངས་ལྡན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་བྱུན་མོང་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་
བྱུང་ལྟ་བུ་ཅིག་བྱུང་པར་ཏུ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རོ་པོ། མཚུངས་པར་ལྟན་ཚུལ།
གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པ་ལོ། །

དང་པོ་(རོ་པོ)ནི། དབྱུས་མཐའ་ལས།

དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །

དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་པ་ལྟར་དོན་གྱི་དོ་བོ་རིག་པ་སེམས་དང་། དོན་གྱི་བྱུང་པར་རིག་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །དོན་གྱི་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་རིག་བྱུ་ཞེ་
ན། ཀམ་ཤིང་རྟ་ལས།

དེ་ཡང་གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་ཚོས་ཅན་རྟེན་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ནི་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། བདེ་སྲུག་གི་
གནས་ཡིད་ཏུ་འོང་མི་འོང་སོགས་དངོས་པོ་དེའི་ཚོས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ནི་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་
ལ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །

གཉིས་པ་མཚུངས་པར་ལྟན་ཚུལ་ནི། ཀམ་ཤིང་རྟ་ལས།

གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ནི་དོན་རྣམ་པ་ལྡན་པ་ན་
ཚུན་ལྟན་ཅིག་མི་འབྲལ་བར་གནས་པས་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་སྟེ། རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་
དུས་དང་རྣམ་མཚུངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རྟེན་མཚུངས་ནི། གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཀ་དབང་པོ་གཅིག་ལ་
བརྟེན་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ན་དེའི་འཁོར་ཚོར་བའང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
པ་དམིགས་མཚུངས་ནི། དུས་གཅིག་དམིགས་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ན་ཚོར་བའང་དེ་
ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཚུངས་ནི། འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་གཅིག་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་
སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན་ཚོར་བའང་དེར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་དུས་མཚུངས་ནི། དུས་ཅིག་
ཅར་འབྲུང་བ་སྟེ་མིག་ཤེས་ནམ་བུར་བ་ན་ཚོར་བའང་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པ་རྣམ་མཚུངས་ནི། རིགས་
འབྲ་གངས་མཉམ་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པ་ན་དེའི་འཁོར་ཚོར་བའང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་
བུའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་
སོགས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པའི་རྫས་གཅིག་ལས་མེད་ལ། དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དུ་མར་སྤང་བ་
སྟེ། དཔེར་ན་བྱ་བ་དུ་མ་ཅན་གྱི་ཁང་པར་སྤུག་གཅིག་བཅུག་པའམ་མར་མེ་གཅིག་བཏེགས་པ་ན་དུ་མར་སྤང་བ་བཞིན་བཞེད། རིགས་
པའི་དབང་ལྷན་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱང་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་བཞེད། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་གཏན་ལ་
དབབ་པའི་བཟུང་བ།

ལྡན་ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །
དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །
བྱེད་རྒྱ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་དང་། །
ལྷང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སེམས་སེམས་བྱང་རྫས་ཐ་དད་དུ་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྟབ་ལས།

ལྷགས་འདྲིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྫས་ཐ་དད་པར་མེད་ན་ལྷང་པོ་ལྡའི་
རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་སོགས་སྟོན་དུག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ལ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡོག་དཔོན་ལྟའི་ཅིད་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དང་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་
དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་རྣམ་པ་འཕྱིན་ཏུ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་གཅིག་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཁོང་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བྱང་ལྡན་བརྩ་རྩ་གཅིག་ལྟར་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། ཀུན་འགྲོ་ལྡན། ཡུལ་རེས་ལྡན།
དགེ་བའི་སེམས་བྱང་བརྩ་གཅིག །རྩ་ཉོན་དུག །ཉེ་ཉོན་ཉི་བྱ། གཞན་འབྱུང་བཞི་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་(ཀུན་འགྲོ་ལྡན་)ནི། ལྷན་རྩུ་པ་ལས།

དང་པོའི་རེག་ལ་སོགས་པ་དང་། །

ཞེས་རེག་པ་དང་སོགས་པའི་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཚོར་བ་དང་འདྲུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་སྟེ་ལྟའོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་
ཞེ་ན། ལྷན་རྩུ་པའི་བཤད་པ་ལས།

རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ལྡན་པོ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཀུན་

ཏུ་འགོ་བ་དག་གོ།

ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་(ཡུལ་ངེས་)ནི། དེ་ཉིད་ལས།

འདུན་མོས་དྲན་དང་བཅས་པ་དང་།

ཉིང་ངེ་འཛིན་སློ་བྱེ་བྲག་ངེས།

ཞེས་པ་ལྟར་འདུན་པ་དང་མོས་པ་དང་དྲན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ལེས་རབ་སྟེ་ལྟོ།

གསུམ་པ་(དགེ་བའི་སེམས་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་)ནི། དེ་ཉིད་ལས།

དད་དང་ངོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་དང་།

མ་ཆགས་ལ་སོགས་གསུམ་བརྩོན་འགྲུས།

ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་བག་ཡོད་བཅས།

རྣམ་མི་འཚོ་དགོ་”

ཞེས་པ་ལྟར་དད་པ་དང་ངོ་ཚ་ལེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་གཉི་ལྷག་མེད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བག་ཡོད་པ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་རྣམ་པར་མི་འཚོ་བ་སྟེ་བརྒྱ་གཅིག་གོ།

བཞི་པ་(རྩ་ཉོན་ཏུག་)ནི། དེ་ཉིད་ལས།

འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་གཉི་ལྷག་དང་།

ང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཐེ་ཚོམ་མོ།

ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་གཉི་ལྷག་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཏུག་གོ།

ལྔ་པ་(ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་)ནི། དེ་ཉིད་ལས།

ཁྲོ་དང་ཁོན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།

འཆབ་དང་འཚིག་དང་ཕྲག་དོག་དང་།

སེར་སྣ་དང་ནི་སྦྱར་བཅས་དང་།

གཡོ་རྒྱགས་རྣམ་འཚོ་ངོ་ཚ་མེད།

ཁྲིལ་མེད་རྒྱལ་པོ་དང་ཚོད་པ་དང་། །
མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་། །
བག་མེད་པ་དང་བརྗེད་ངས་དང་། །
རྣམ་གཡེང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་དང་། །

ཞེས་པ་ལྟར་ཁོ་བ་དང་ཁོའི་དུ་འཛིན་པ་དང་འཆབ་པ་དང་འཚོག་པ་དང་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་དང་སྦྱུ་དང་གཡོ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་རྣམ་འཚོ་
དང་ངོ་ཚོ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་ཚོད་པ་དང་མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པ་དང་བརྗེད་ངས་དང་རྣམ་གཡེང་དང་
ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཉི་ལུའོ། །

བྱུག་པ་ (གཞན་འགྱུར་བཞི) རྟོག་ཉིད་ལས།

འགྲོད་དང་གཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉེ། །
རྟོག་པ་དང་ནི་དཔྱོད་པ་དང་། །

ཞེས་པ་ལྟར་འགྲོད་པ་དང་གཉིད་དང་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཞིབ་པར་སྦྱུ་རྩུ་པའི་བཤའ་པ་སོགས་གཞུང་
གཞན་དུ་གསུངས་པར་བྱའོ། །

**བཞི་པ་འབྲུང་བའི་རྩལ་ལ། རྣམ་ཤེས་ལྷ་རྣམས་འབྲུང་རྩལ་དང་། བྱུང་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་འབྲུང་རྩལ་ལོ། །**

དང་པོ་ (རྣམ་ཤེས་ལྷ་རྣམས་འབྲུང་རྩལ) རྟོག་སྦྱུ་པ་ལས།

ལྷ་རྣམས་ཚ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལས། །
རི་ལྷའི་རྒྱུན་ལས་འབྲུང་བ་ནི། །
རྣམ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་གམ་མ་ཡིན། །
རྩལ་རྒྱལ་རྣམས་རི་བཞིན་འོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་དུ་ཀམ་འིང་རྩལ་ལས།

མདོ་སྟེ་པ་སོགས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མང་པོ་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་མང་པོའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
བྱེད་མི་རྣམས་པས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྦྱེ་བར་འདོད་མོད། འདིར་ནི་ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་སོ་སོར་ངེས་
པར་ལྟར་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གཅིག་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་འབྲུང་བས། ཀུན་གཞི་དང་ལྷན་ཅིག་རྩལ་རྒྱལ་སྦྱུ་

བཞིན་དུ་རྒྱུན་རྒྱུ་བར་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ནས་མང་པོའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ (ཟུང་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་) རྒྱུ་རྩུབ་ལས།

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །
རྟག་རྒྱུའོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །
སྣོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །
སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟུང་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྣོམས་འཇུག་དང་། གཉིད་སྟག་པོ་དང་། བརྒྱལ་བ་སྟེ་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྡེ་པོར་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །

ཞར་ལྷུང་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་གྲུབ་རྩེ་ལ། རྒྱུ་རྩུབ་ལས།

རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་འདི། །
རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡིས་གང་། །
རྣམ་བརྟགས་དེ་མེད་དེ་ན་འདི། །
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ། །
རྣམ་ཤེས་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ། །
ཕན་རྩེན་དག་གི་དབང་གིས་ན། །
དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་འགྲོ། །
དེས་ན་རྣམ་རྟོག་དེ་དེ་སྟེ། །
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འདྲིན་གཉིས་ཀྱི། །
བག་ཆགས་བཅས་པས་སྡེ་མ་ཡིས། །
རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཟད་ནས་གཞན། །
རྣམ་སྟོན་སྟེད་པ་དེ་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་སོ། །རྒྱུ་རྩུབ་ལས་འབྱུང་བ་དང་ཟིན་གྱིས་སོགས་ལས་གསལ་བས་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་།
ཡོངས་གྲུབ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། དེ་གང་ལས་བསྐྱེད་པའི་བྱངས་དང་། མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། མཚན་གཞི། རྒྱ་བཤད་དང་ལྗོད། །

དང་པོ་(དེ་གང་ལས་བསྐྱེད་པའི་བྱངས་)ཀྱི། ལྷན་ཅུ་པ་ལས།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གང་གིས། །
དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་བཏགས་པ། །
དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡི། །
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་མེད་དོ། །

ཞེས་སོ། །དཔོངས་འགྲེལ་ལས།

དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་
ཡིན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་)ཀྱི། རྗེ་བརྟུན་དལ་གསོ་ལས།

མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཉིས་སྣང་གི་ཆ་ལ་གང་རུང་དེར་སློབ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆའོ། །

ཞེས་དང་། དབྱུང་མཐའ་ལས།

རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན། །དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(དབྱེ་བ་)ཀྱི། ཀམ་ཤིང་རྟ་ལས།

ཡི་ཤེས་རྗེ་རྗེའི་ལང་གཤེགས་འགྲེལ་པར། །
མཚན་ཉིད་ཆད་དང་རྣམ་གྲངས་དང་། །
སྟོན་པའི་ཀུན་བཏགས་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་སོ། །

བཞི་པ་(མཚན་གཞི)ལ་གསུམ་ལས། ཇང་པོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་
སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི། རྟོག་པ་ལ་དུ་མ་གཅིག་དང་གཅིག་དུ་མར་སྤང་བའི་དོན་སྤྱི་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟོག་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི། ཐུང་དུ་ལ་རྟོག་ནས་རིང་བོ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་ཚ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷ་པ་སྐྱ་བཤད་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པས་སློབ་རྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་སྤྱོད་སྐབ་བས་ན་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས།
རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དབང་ལ། དེ་གང་ལས་བརྟན་པའི་བྱངས། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་
གཞི། སྐྱ་བཤད་དང་ལྷ།

དང་པོ་(དེ་གང་ལས་བརྟན་པའི་བྱངས་)ནི། ལྷ་རུ་པ་ལས།

གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །

རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ་རྟོན་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་སོ། །དཔོན་པོ་འགྲེལ་ལས།

སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། ལྷ་རྟོན་རྟོན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟན་པས་བྱུང་བའི་ཚོས་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རུ་
པར་རྟོན་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལུས་སོ། །དེ་བཞིན་ཐེག་བསྐྱས་ལས།

དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་བོན་ཅན་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། དོན་གསང་ལས།

གཞན་གྱི་དབང་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའོ། །

ཞེས་པ་ལྟར། གཞན་དབང་ལ་མ་དག་གཞན་དབང་དང་། དག་པ་གཞན་དབང་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་མཚན་གཞི་ནི། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་པའི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་མེད་གཉིས་སྤྱད་བ་དེ་མ་དག་གཞན་དབང་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ལེས་པ་སྤང་ལ་
བདེན་པར་མ་ཞེན་པ་དེ་དག་པའི་གཞན་དབང་དོ། །

ལྔ་པ་སྐྱ་བབ་ན་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་གཞན་དབང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་
ཚེན་པོ་བསྐྱུས་པ་ལས།

རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱུན་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་འོ། །སྦྱེས་
ནས་ཀྱང་རྒྱད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་རུས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་བྱུང་ལ། དེ་གང་ལས་བསྐྱུན་པའི་བྱངས། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི།
སྐྱ་བབ་དང་དང་ལྔ་ལས།

དང་པོ་(དེ་གང་ལས་བསྐྱུན་པའི་བྱངས་)ནི། ལྷམ་རྩུ་པ་ལས།

གྲུབ་ནས་དེ་ལ་སྲ་མ་པོ། །

རྟག་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་། །

ཞེས་སོ། །དཔོངས་འགྲེལ་ལས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་གང་དག་སྦྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་
དག་ནི་དོན་དམ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའང་ཡིན་འོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། རྗེ་བརྩམས་པ་ལགསོ་ལས།

ཚོས་ཅན་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

ཞེས་དང། དབྱུས་མཐའ་ལས།

རྣམ་དག་སྟོད་ལུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །

གཅིག་སུ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། འགྲུར་མེད་ཡོངས་སྐབ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་སྐབ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབྱུས་མཐའ་ལས།

འགྲུར་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི། །

ཡོངས་སུ་སྐབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེ་བརྩམས་པ་ལགསོ་ལས།

དང་པོ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་དང། གཉིས་པ་ནི། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྔ་པ་སྐྱབ་བཤད་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས།

གཞན་དུ་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྐབ་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང། དགེ་བའི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚོག་གི་དོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཞར་བྱུང་རྒྱ་ནག་མཁས་པའི་བཞེད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལྷའི་ཅིང་གི་འགྲེལ་ཚེན་ལས།

སྣང་ཆ་དང་མཐོང་ཆ་དེ་གཞན་དབང་ཡིན་པ་དང་ཆ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་བཞི་པོ་བདེན་པར་
སྐབ་པ་སྟོན་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ལ་འདོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི། སེམས་ཚམ་དུ་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

སྟོང་ཉིད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་
གྲུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བྱབ་པ་དང་། ཉམ་པ་དང་། མི་བསྐྱུ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རང་
མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། བདག་ལ་སོགས་པ་དང་བྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ།

ཞར་བྱུང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་ནི། ལུས་རྩུབ་པ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་ལས། །
གཞན་མིན་གཞན་མ་ཡིན་པའང་མིན། །
མི་ཉམ་པ་སོགས་བཞིན་དུ་བརྗོད། །
དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་མཐོང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དང་ཟིན་བྱིས་སོགས་ལས་གསལ་བས་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །

བཞི་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག །སུམ་རྩུབ་པ་ལས།

རོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །
རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །
དགོངས་ནས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
རོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །
དང་པོ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི། །
རོ་བོ་ཉིད་མེད་གཞན་པ་ཡང་། །
དེ་ནི་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བས། །
རོ་བོ་ཉིད་མེད་གཞན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དང་ཟིན་བྱིས་སོགས་ལས་གསལ་བས་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །

ལམ་ཁྱི་རྣམ་གཞག །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རིགས། ལམ་དང་ས། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།
དང་ཕོ་རིགས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཟང་པ་ལ། བོ་དོན། དབྱེ་བ། དམན་པའི་རིགས་ལས་ཐོག་
ཆེན་གྱི་རིགས་བྱང་པར་དྲ་འབགས་ཚུལ། ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡོད་པའི་རྟགས། ཐོག་ཆེན་
གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་ཕན་ཡོན་ཉེ་ལྡོ། །

དང་ཕོ་(གོ་དོན) རི། འཕྲི་ལྷུང་དགོངས་གཅིག་ཀར་སྲི་ཀ་ཆེན་མོ་ལས།

སེམས་ཅམ་པ་ནི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འོང་པ་
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བས། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་
བྱང་པར་ཉེ། དེ་ཡང་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་མ་བཞག་ན་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུན་དང་
སྤང་ན་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། །ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་ན་ནི་དེ་ལ་གནས་པའི་ཟག་
མེད་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱང་པར་ཞེས་པ་ནི། གང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ།
འབགས་རིགས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་ལྡན་གྱི་རིགས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལ་
བསམ་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

དེས་ན་ལྷུང་དེས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཐོག་མེད་ནས་འོངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྣམ་འབྱུང་ནི། བྱང་ཚུབ་གསུམ་པོ་
གང་ཡང་རུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པས་གོང་དུ་འབྱུང་བཞིན་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པར་སྤང་སྟེ།

བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རིགས་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་དང་།
ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཐོག་མ་
མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ནི།
སྤོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དོན་གྱི་སྐྱབས་འདེར་ནི་རྣམ་པ་གཉི་
ག་ཡང་འདོད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིགས་ལ་དབྱེན་རྣམ་པ་ལྡོད་དེ། ཉན་ཐོས་རིགས་དང། རང་རྒྱལ་རིགས་དང། ཐེག་ཆེན་རིགས་དང། མ་ངེས་པའི་
རིགས་དང། ཆད་པའི་རིགས་རྣམ་པ་ལྡོག་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས།

དེ་ལ་རིགས་རྣམ་པ་ལྡོགས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་དང། མ་ངེས་པ་དང། རིགས་མེད་པའོ། །
ཞེས་དང། དེ་ལ་རིགས་ཡོད་པའང་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གི་
ལུས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རིགས་ཁོ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང། གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམ་པ་གཉིས་
ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་
གི་ལུས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུར་ནས་
ངེས་པར་སྐྱེན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་གཞིལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །

མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདིའི་ཐེག་པའི་ཞེས་པའི་མེད་དེ། ཐར་རྒྱལ་ལས།

མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་ཏེ། གང་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པའམ། དེའི་གོ་གསལ་དང་འགྲོགས་པའམ། དེའི་མདོ་སྟེ་མཐོང་ན་ཉན་ཐོས་ལ་དད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་སུ་གྱུར་ནས་ཉན་ཐོས་སུ་མདོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་ལམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རྒྱུན་དག་དང་སྤྲད་ན། རང་རྒྱལ་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡིན་འོ། །

ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ཆད་པའི་རིགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གི་ལུས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་བྱ་སྟེ།
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས།

རིགས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ལུས་ལ་ཐེག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་
མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བ་འད་ལས།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་གཉི་ག་དང་བྲལ་བའི་
དགོ་བ་གསལ་ཞིང་འབར་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་གཉི་ག་དང་བྲལ་བའི་དགོ་བ་གསལ་ཞིང་དག་ལ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་
པས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱད་པར་འཕགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

པའི་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སྐྱོར་བའི་སྟོན་ཉིད་དུ་འང་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་
མོས་པ་དང་། སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྐྱོད་བཟོད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱོད་པ་ནི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཡོད་པའི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་འདད་ལས།

སྤྱག་བསྐྱལ་བར་མཐོང་ནས། སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་རྟོག་པ་རི་ལྟར་བསམ་སྟམ་དུ་སེམས་པའི་སྤྱིང་
བརྗེ་བ་ཡོད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་མ་དང་པོའོ། མོས་
པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་བ་དང་མཆི་མ་དཀྱུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དད་པ་དང་། མོས་པ་
སྤྱི་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་མ་གཉིས་པའོ། བཟོད་པ་
དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མགོ་དང་རྐང་ལག་གཏོང་བ་དང་། བྱང་བ་དང་
ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བ་སྐྱོད་པ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་བཟོད་དེ། དཀའ་བ་སྐྱོད་པ་རྣམས་ཉམས་སྤོང་
ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་མ་གསུམ་པའོ། དགོ་བ་དག་
ཀྱང་ཡང་དག་སྐྱོད། ཅེས་བྱ་བ་ལ། དགོ་བའི་སྐྱེས་ནི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་
སྤྱིན་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བར་དགའ་བ་དང་། རང་བཞིན་
གྱིས་བཟོད་པ་ལ་གནས་པར་དགའ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བརྗོན་འགྲུས་རྗོན་པར་དགའ་བ་དང་།
རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་གཏུན་ལ་གནས་པར་དགའ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་རབ་རྗོན་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་རིགས་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་མ་བཞི་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་གལ་ཏེ་མི་དགོ་བ་བྱས་ཀྱང་དུས་རིང་མེ་ཞིག་ཏུ་དན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱིད་ཀྱི་
ལྷ་རུ་མི་འགྲོ་ཞིང་གལ་ཏེ་སོང་ན་ཡང་། ལྷ་རུ་ཐར་པ་དང་། དན་སོང་དེར་གནས་པ་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱུ་ཅམ་མྱོང་གི་ཆེན་པོ་མི་མྱོང་
ཉེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་འདད་ལས།

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། རིགས་མེད་པ་དག་གིས་མཚམས་མེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ལས་བྱས་ན་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤྲུག་ཅིང་དྲག་ལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་བར་
འགྱུར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱས་ན་
ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོན་པ་སྤྲུག་ཅིང་ཚུང་བ་མྱོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞར་བྱུང་རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བཞེད་རྒྱལ་རྣོད། སློབ་དཔོན་ཞོན་ཅང་གི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ལྷི་ཅིང་
ཀྱིས་མདོ་མུང་འདས་ཆེན་པོ་ལ་ལུངས་བཏུགས་ཏེ། རིགས་དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྗེ་བཤད་ནས་དེའི་ནང་ནས་རིགས་ཆད་པ་ལ། དུས་ཀྱི་རིགས་
ཆད་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། གཏན་དུ་རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད། དེ་ལས་གཉིས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་མྱུ་དན་ལས་འདའ་
བའི་སྐལ་པ་མེད་པ་ལ་བཞེད་དོ། །སེམས་ཅོམ་དུ་སྐབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་གཉིས་པོ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ཏེ།
དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དང་ཆ་
མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཐོས་ནས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྦྱེད་ཅིང་། དེ་གོམས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སློབ་དཔོན་ཆོས་སློང་གིས། རིགས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད། ཟག་མེད་ཀྱིས་
བོན་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་རིགས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་
རིགས་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལྗེ་སྦྱིར་བཞུན་པ་
དང་། ཐེག་ཆེན་ས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་གྱི་རྩ་བོ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། ས་
སྟེན་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ཡོད།

དང་པོ་(ལམ་གྱི་རྩ་བོ)ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཚུབ་བསྐྱོད་བྱེད་དམ། བསྐྱོད་ཟིན་པ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁུན་པ་དེའོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་གྱི་དབྱེ་བ)ནི། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། དེའང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་།
རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་
བྱའོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་རྒྱུར་ལམ་
བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་རྣམ་དག་ལམ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ལ།
མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)ནི། ལུས་རྩལ་ལས།

རི་སྲིད་རྣམ་རིག་ཅམ་ཉིད་ལ། །
རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་པ། །
འདྲིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ། །
དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་ལྡོག་གོ། །

ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བས་བསྐྱེས་པ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་(མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། ཚོགས་ལས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཚོས་མངོན་རྟོགས། དང་པའི་ས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་(མཚན་གཞི)ནི། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་བར་གྱི་དགོ་བའི་ལམ་དག་
ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྟབ་ལས།

ལམ་དེའི་མཚན་གཞི་ནི་རྒྱུད་སློབ་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ནས་བཟུང་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་བར་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལམ་ལ་རྩོལ་བ་དེའོ། །

ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས།

ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྩལ་བྱིམས་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་སྒོམ་པ་དང་། རྣམ་གྱི་ཆ་སྟོད་
དང་ཆ་སྦྱང་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་

བ་དང་། གང་ཡང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་གཞན་དང་། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་ཀྱང་རྩུབ་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་(དབྱེ་བ)འི། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། མཚན་གཞི།
དབྱེ་བ་དང་བཞི་འོ། །

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)འི། ལྷན་ཅུ་པ་ལས།

འདི་དགོ་རྣམ་རིག་ཅམ་ཉིད་ཅེས། །
དེ་སྐྱམ་དུ་ནི་དམིགས་ནས་སུ། །
ཅི་ཡང་རྩུབ་སྟེ་མདུན་འདོག་ན། །
དེ་ནི་ཅམ་ལ་མི་གནས་སོ། །

ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་དོགས་གང་ཞིག ། དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་
སྒྲིབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་(མིང་གི་རྣམ་གྲངས)འི། མོས་པ་སྒྲིབ་པའི་ས་དང་། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་(མཚན་གཞི)འི། ལམ་དེའི་མཚན་གཞི་ཉེ་བར་སྐོང་བའི་གཉེན་པོ་སྟེ་དོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནས་བརྒྱུད་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་
བར་གྱི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལོ། །

བཞི་པ་(དབྱེ་བ)ལ། དོད། ཕྱི་མོ། བཟོད་པ། ཚོས་མཚོག་སྟེ་བཞི་ཡོད་དེ། དེའང་རྣམ་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས།

སྒྲིབ་པའི་ལམ་ནི་གཙོ་རྒྱུ་ལྟེ་དོ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་འདིག་ཉེན་པའི་ཚོས་
ཀྱི་མཚོག་གི་གནས་སྐབས་ན་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
ཚོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་ལམ་ནི་གཙོ་བོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ལམ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་

པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ནི་གཙོ་བོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སློམ་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགོ་བ་ནི་མེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ་དང་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་(མཚན་གཞི)ནི། ལྷོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ)ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ། ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ། ཐེག་ཆེན་མི་སྐྱོབ་ལམ་སོ། །དེའང་རྣམ་
པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས།

རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ནི་མཐོང་བ་དང་། སློམ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་
བསྐྱབ་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགོའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དང་པོ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་དང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)ནི། སུམ་ཅུ་པ་ལས།

- ནམ་ཞིག་ཤེས་པས་དམིགས་པ་རྣམས། །
- མི་དམིགས་དེ་ཡི་ཚོ་ན་ནི། །
- རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་གནས། །
- གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་འདྲིན་མེད། །

ཅས་སོ། །རྗེ་བརྩུན་དལ་གསོ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་གྱུར་ཅིང་སློམ་ལམ་གྱི་
ངོ་བོར་མ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི)ནི། ལམ་དེའི་སྤང་བུ་ཕྱོགས་གཅིག་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དེའོ། །

ཐེག་ཚེན་མཐོང་ལམ་ཉན་ཐོས་དང་སྐོ་བརྩུན་ནས་སྐོག་ཆའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་ཚེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སམ་བཟོད་ཤེས་བརྩུབ་ཏུ་ཕྱེ་ཡང་། ཐེག་ཚེན་མཐོང་ལམ་རང་གི་དོ་བོ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་
པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བརྩུན་དཔལ་གསོལ་ས།

མཐོང་ལམ་དོ་བོ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐོག་པའི་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ས་དང་པོའི་
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སམ་ཆད་སྐོམ་ལམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་
མཐོང་ལམ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤང་བུ་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།
།

ཞེས་དང་། རྣམ་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་པོ་སྐྱེས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཡོངས་
སུ་ཟེན་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་བརྟན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོབ་ནས་དེའི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་
དེ་ནི་རྣུང་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐེག་ཚེན་སྐོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། མཚན་གཞི་དང་གསུམ་
ལས།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)ནི། ལམ་ལུ་པ་ལས།

- དེ་ནི་སེམས་མེད་མི་དམིགས་པ། །
- འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད། །
- གནས་ཀྱང་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །
- གནས་ངན་ལེན་གཉིས་སྤངས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཚེན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་དོགས་གང་ཞིག་ །ཉིད་དེ་འཛོལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་གནས་
སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཐེག་ཚེན་སྐོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་(མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། སློམ་ལམ། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སློམ་ལམ་གྱི་མཁུན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་(མཚན་གཞི)ནི། འེས་བྱ་ཀུན་ཀྱང་ལས།

མཐོང་ལམ་གྱིས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱེད་
པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ་དང་གསུམ་
ཡོད།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)ནི། ཐེག་ཆེན་ལྷ་དཔལ་ལས་འདས་པར་བྱིན་པའི་གཞི་གང་ཞིག །བསློམ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྟུན་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་མི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི)ནི། ས་བརྩ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་དེ་རྗེས་སུ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་ཉེན་མོངས་པ་དང་འེས་བྱའི་སློབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
སྤངས་ནས་བརྩ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལག་བཞག་པའོ། །

གསུམ་པ་(དབྱེ་བ)ནི། ཇི་སྟབས་མཁུན་པའི་ཡེ་འེས་དང་། ཇི་སྟབས་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ་དང་གསུམ་
ཡོད།

དང་པོ་(རོ་བོ)ནི། འེས་བྱ་ཀུན་ཀྱང་ལས།

སའི་རོ་བོ་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རྒྱུད་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་འེས་རབ་གྲོགས་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་
ལྷན་པར་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནས་གཞིར་གྱུར་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི)ནི། བྱང་སེམས་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཐབས་ལྷན་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་འེས་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་(དབྱེ་བ)ལ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་ས་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ས་གཉིས་ཡོད། དང་པོར་ཚོགས་སྐྱོར་གཉིས་སྲར་བཤའ་བ་
ལྟར་རྟོ།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ས་ལའང་། རོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་(རོ་བོ)ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་སྐྱུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལེས་རབ་ཡོན་ཏམ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་རིམ་
གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་རྣམས་གཞིར་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ)ནི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། གཉིས་པ་དྲིམ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་པ་
སྐྱུངས་དཀའ་བ། རྒྱལ་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དཀྱིལ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་བྲོས། བརྒྱུ་པ་ཚོས་ཀྱི་
སྒྲིབ་རྣམས་སོ། །

འར་བྱུང་དུ་སེམས་ཅམ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ལམ་ལུང་ལྗེའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་རྒྱུ་ལ་ནི།

འོ་ན་སེམས་ཅམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ངི་ལྟར་རིམ་པར་འཇུག་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
དང་པོར་ཚོགས་ལམ་པའི་སྐྱབས་སུ་སེམས་ཅམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། རོ་བོ་ལ་རབ་ཏུ་ཡིད་ཆེས་གིང་། སྐྱོར་
ལམ་གྱི་གཟུང་བ་དང་། འདྲི་ན་པ་གཉིས་ལས་འདྲེན་པའི་ལྟ་བ་རིམ་པར་མགོ་འོ་ན་པ་དང་། མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་གནས་ལུགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གནས་ལུགས་གང་
མཐོང་བ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྒྲོམས་ནས་སྐྱིབ་པ་ལྟག་མ་དག་མགོ་གའོ་ན་པའང་། སྐྱོང་པར་བྱེད་ནས།
མཐར་ཐུག་ཏུ་སྐྱིབ་པ་ལས་ལྟོ་བ་དང་། རིག་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་དུས་ཀུན་ཏུ་
གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དང་མཐུན་པར་སྐྱུལ་ནས་དེ་དག་སེམས་ཅམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པར་
འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་རྣམས་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་ལ་ལ་གཉིས་ཏེ།

ལྟར་བྱ་རོ་ས་འཛིན་པ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་སྐྱིབ་དང་། བེས་སྐྱིབ་ལོ། །
སྐྱུམ་རུལ་ལས།

གནས་ངན་ལེན་གཉིས་སྐྱངས་པའོ། །

ཞེས་དང་། གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་ལོ། །རི་རྒྱུད་དུ་དབྱེས་
མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས།

ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྐྱིབ་པ་དང་། །
ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །
དེར་ནི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །
དེ་ཟེན་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །

ཅེས་དང་།

དང་པོ་ཉོན་སྐྱིབ་ལ་བཞེས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། གཉིན་པོ་དང་། རྒྱང་བའི་ས་མཚམས་སོ། །

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)ནི། ཉན་རང་གི་མུང་འདས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །རི་རྒྱུད་དུ་མངོན་པ་
ཀུན་བརྟུན་གྱི་རྣམ་པར་བཤའ་བ་ལས།

ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ཉོན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་སོ། །

ཞེས་དང་། ལྷམ་རྩ་པའི་འགྲེལ་བཤའ་ལས།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
སེམས་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷས་སེམས་གཉིས་པོ་དགྲུག་
ནས་རྩ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི)ནི། ཅུ་ཉོན་རྩལ་དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ལུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་ཀུན་བརྟུགས་ལ་འདྲིན་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། འདིག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་
གཙོར་བྱེད་པའི་ཅ་ཉོན་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ།

གཤམ་བྱེད་པས་ན་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི)ནི། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་(གཞེན་པོ)ནི། ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལོ། །

བཞི་པ་(སྤོང་བའི་ས་མཚན་མས)ནི། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་དོན་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྤོང་བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྗེ་རྣམ་སྤོང་བའི་རྒྱལ་ནི། མཐོང་སྤང་རྗེ་རྣམ་སྤོང་བའི་རྒྱལ་དང་། མྱོམ་སྤང་རྗེ་
རྣམ་སྤོང་བའི་རྒྱལ། མེམས་ཅམ་བྱུབ་པའི་བརྟན་བཙོན་ལས་བཟང་རྒྱལ་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་ཉེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ། རྗེ་རྣམ་སྤོང་བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་གཞོམ་བྱུང་བུར་བའི་སྐྱིབ་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གཞུགས་པའོ། །རི་སྐད་དུ་གཏན་ལ་
དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས།

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱུས་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི)ནི། ཀུན་བཏགས་བཅུ་པའོ། །སེམས་ཅོམ་དུ་བྱུབ་པའི་བརྟན་བཙོན་ལས།

གཉིས་པ་ནི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐོང་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་བདག་དང་བདག་གི་བར་
འཛིན་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ཉེ། རོ་བོའི་སྣོ་ནས་དང་། དམིགས་པའི་སྣོ་ནས་དང་། བམས་ཀྱི་སྣོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་(རོ་བོའི་སྣོ་ནས)ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་སློབ་དང་། ད་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྟ་བ་དང་དུག་ཉེ། མངོན་པ་
ཀུན་བཏགས་ལས།

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག། །ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཟླ་ཅེ་ན། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ཀུན་ཏུ་བཟླ་བས་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྟ་བུའི་གནས་དང་ལྟ་བུ་ལ་ལོག་
པར་ལྷགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དག་དང་།

ཞེས་སོ། །

ག་ཉིས་པ་(དམིགས་པའི་སྐྱོན་ན་དེ་བུ)འི། དམིགས་ལུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ལྷགས་པ་ལྡང་དང་། ལོག་པར་ལྷགས་པ་ལ་
ལོག་ལྷགས་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ལོ། །

གསུམ་པ་(ཁམས་ཀྱི་སྐྱོན་ན་དེ་བུ)འི། འདོད་པའི་བདེན་བཞི་ལ་ལོག་པར་ལྷགས་པ་བཞི་བཅུ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཁོང་སྐོ་
མེད་པས་བདེན་བཞི་ལ་ལོག་པར་ལྷགས་པ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཏེ་སྤང་བྱ་བ་རྒྱ་ཚུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། མདོན་པ་ཀུན་བཟླས་ལས།

དེ་དག་མདོར་བསྡུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཚུ་བཅུ་གཉིས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་
རིས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི་རྣམ་སྤོང་པའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟན་པ་གནས་པ་རྒྱས་པ་རྒྱོས་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་
དང་། དོན་དམ་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་རྒྱོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་(བརྟན་པ་གནས་པ་རྒྱས་པ་རྒྱོས་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག)འི། རྣམ་གཞག་གི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་
བཅུ་དུག་གིས་མཐོང་སྤང་ལན་བཞིར་སྤོང་བ་ཡིན་ལོ། །རི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། དང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་ཁམས་གསུམ་
ཀྱི་སྤྲུག་བདེན་གྱིས་ལོག་ལྷགས་ཉེར་བརྒྱུད་པོ་དེ་དངོས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོན་པ་ཀུན་བཟླས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས།

དེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཁམས་གསུམ་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཉི་ཤུ་ཚུ་བརྒྱུད་རབ་ཏུ་སྤོང་
ངོ། །

ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་འགྲུར་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤང་བ་ཡིན་ལོ། །རི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། དང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཉེ་རྒྱ་དང་།
དེའི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བུས་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་འཕྲད། དུས་གཉིས་པ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་དངོས་རྒྱ་དང་། དེའི་དོ་སྐལ་
གྱི་སྤང་བྱ་བུས་མེད་གཉིས་པོ་དེ་འཕྲད། དུས་གསུམ་པ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྤྱི་བ་དང་། དེའི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བུས་
མེད་འགག་པ་དུས་མཉམ་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ལོ། །

ག་ཉིས་པ་(དོན་དམ་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་རྒྱོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག)འི། རྣམ་གཞག་གི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་
ཐམས་ཅད་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལས།

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཅིག་ཅར་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

ཞེས་དང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཅིག་ཅར་སྤོང་བར་རིག་པར་བྱའི་རིམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེའང་བདེན་པ་འདྲེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་སེམས་གསུམ་གྱིས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་
བྱིར་རོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་སྤང་ཅི་ལྟར་སྤོང་རྒྱལ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ། ཅི་ལྟར་སྤོང་
བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་(མཚན་ཉིད)ནི། སྐོམ་ལམ་གྱིས་གཞེས་བྱར་གྱུར་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་གཏམ་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས།

བསྐྱེད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དོན་གང་གིས་ཡིན། དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱོད་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་
དེའི་གོང་མ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཚན་གཞི)ནི། སྤང་བྱ་སྟེན་སྤྱོད་པའི་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས།

སྟེན་ཅིག་སྤྱོད་པ་ནི་བསྐྱེད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ།

ཞེས་དང། སེམས་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

དང་པོ་ནི་བདག་འདྲིན་སྟེན་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བསྐྱེད་པས་སྤང་བར་གྱུར་བའི་བདག་དང་བདག་གིར་
འདྲིན་པའོ། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ཉེ། ར་ཚོའི་རྫོ་ནས་དང་། ལམས་ཀྱི་རྫོ་ནས་དང་། མའི་རྫོ་ནས་དབྱེ་བ་ལོ། །དང་ཚོ་
ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་དུག་ཡོད་དེ།
མཛོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས།

བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དུག་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ཅིག་སྐྱེས་
པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་ལོ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་ལམས་ན་དུག་གི་དང་། ལམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོམ་གཏོགས་པ་ལྡུ་སྟེ་བཅུ་དུག་ཡོད་དེ། མཛོན་པ་ཀུན་
བཏུས་ལས།

དེ་དག་མཛོད་བསྐྱུ་བ་བཅུ་དུག་ནི་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིས་སོ། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་མའི་རྫོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། འདོད་ལམས་ན་དུག །བསམ་གཏུན་བཞི་ན་ལྡུ་སྟེ་ལྡུ་བཞི་ཉི་ཤུ། གཟུགས་མེད་བཞི་ན་ལྡུ་
བཞི་ཉི་ཤུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་ཅུ་དུག་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་རི་རྩུབ་སྤོང་བའི་རྩུབ་ནི། རྫོམ་སྤང་དགུ་ལྷི་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །རི་རྩུབ་དུ་གཏུན་ལ་དབབ་པའི་བསྐྱུ་བ་ལས།

བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་སྤང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གོ་མས་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་དང་། མཛོན་ལྷན་ལས།

- མཚོང་བས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་རྣམས། །
- ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཟད་ནས་ནི། །
- ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། །
- སྐྱོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱོར། །

ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་འགག་འགྱུར་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་རྩུབ་དུ་མཛོད་ལས།

མི་སྒོལ་སེམས་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བ།
སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར།
འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི།
དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྒྲོང་།

ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་ཐེམས་ཅན་ཏུ་བྱུང་བའི་མངོན་པའི་ལས་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི།

ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བའི་ནང་ཏུ་མཐོང་བའི་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དག་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
ཐོབ་པའི་ཆེ་ན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་། མངོན་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ས་མ་ཐོབ་པའི་སྤྲོ་རོལ་ན་མགོ་
གཞོན་ཏུ་ཟེན་པ་དང་། བསྐྱོམ་སྤང་གི་ས་པོན་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མངོན་
ཏུ་འགྱུར་བའི་ཆེ་ན་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྒྲོང་ཞིང་། མངོན་འགྱུར་བ་དག་ས་མ་ཐོབ་པའི་སྤྲོ་རོལ་ན་རིམ་པ་
བཞིན་ཏུ་མགོ་གཞོན་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཅིག་ཅར་ཏུ་མགོ་གཞོན་ནས་དགའ་བའི་ལས་ལྟ་བུ་
ནས་ཡང་མངོན་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་མ་དག་པའི་ས་བདུན་ཏུ་ཐབས་གྱིས་ཚིས་ཟེན་ནས་
མངོན་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཅུ་བ་ནས་མངོན་ཏུ་
འགྱུར་མི་སྲིད་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བའི་ནང་ཏུ་མཐོང་བའི་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དག་ས་
དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ན་ཐོག་མར་སྤངས་ཤིང་། མངོན་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ས་མ་ཐོབ་
པའི་སྤྲོ་རོལ་ན་མགོ་གཞོན་ཏུ་ཟེན་པ་དང་། བསྐྱོམ་སྤང་གི་ས་པོན་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ས་བརྒྱ་པོའི་
སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྤངས་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཆེ་ན་ཅུ་བ་ནས་
སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དེ་མངོན་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་ས་མ་ཐོབ་པའི་སྤྲོ་རོལ་ན་རིམ་པར་མགོ་
གཞོན་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་སྐབས་སུ་ཅུ་བ་ནས་མགོ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ།

འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚིག་
དོན་གྱི་སྐོར་རྣམ་སྒྱིར་བཞུག་པ་དང་། སྐྱ་གསུམ་སྐྱ་གཉིས་སྐྱ་བཞུག་ཚུལ་དང་། བྱི་བྲག་སྐྱ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་དང་བཞེད། །

དང་པོ་ (སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོར་རྣམ་སྒྱིར་བཞུག་པ་) ཉི། སྐྱམ་རྩུ་པ་ལས།

དེ་ཉིད་ཟག་པ་མེད་དང་དབྱིངས། །
བསམ་མི་བྱབ་དང་དགོ་དང་བསྟན། །
དེ་ནི་བདེ་བ་རྣམ་གྲོལ་སྐྱ། །
སྐབ་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་སྐྱམ་རྩུ་པའི་བཤད་པ་ལས།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པ་དང་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ངན་
ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཟག་པ་མེད་པའོ། །འབགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་པས་དབྱིངས་སོ། །དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་འདིར་རྒྱའི་དོན་དོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ནི་རྟོག་གའི་སྨྱོད་
ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་དང་། དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་
དམིགས་པའི་བདེ་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་པ་ནི་རྟག་པ་
དང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བའོ། །འདི་
ནི་རྟག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་སྐྱའོ། །གནས་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་སྐབ་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བསྐྱོམས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པས་གནས་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་གྱུབ་
པའི་ཕྱིར་སྐབ་པ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་དེས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ། །
སྐབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབ་པའི་མཚོག་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ནི་སྐབ་པ་ཆེན་
པོའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྐྱ་གསུམ་སྐྱ་གཉིས་ལྷ་བསྟུན་ཚུལ་)འི། རང་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་སྐྱ་གསུམ་དུ་
གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་སྐྱོན་ལས།

སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱིས། །
སྐྱ་བསྟུན་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི། །
དོན་འདིར་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷེ་བྱུང་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ། ལྷེ་བྱུང་ལས་གང་ཞིག་འགྲུབ་པ་འདི་
འབྲེལ་བ་བསྟན་པ། ལྷེ་གསུམ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ལྷེ་གསུམ་རྟག་མི་རྟག་རྣོད།
གནས་འགྲུབ་པ་འདི་རྒྱ་བཤད་པ་སྟེ་བཞི་འོ། །

དང་ཚེ་(རྒྱ་གང་ལས་གང་ཞིག་འགྲུབ་པ་འདི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་)འི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྟབ་ལས།

བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱིས་བསོད་ནམས་ཚོགས་རྫོགས་པས། རྣམ་སྟོན་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་འགྲུབ་ཅིང་།
ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་ཚོས་སྐྱ་འོ། །བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་སྐྱོར་བ་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་དུག་གིས་བསྟུན་པའི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱ་གཉིས་ཐོབ་པ་སྟེ། དེའང་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་བསྐྱབས་པ་ལས་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་འགྲུབ་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཀྱི་
མ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་འགྲུབ་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྐྱ་གསུམ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་)འི། རིགས་བསྟུན་ལས།

ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོ་བྱུར་ནི་མ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་བྲལ་ནས་དག་པ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་དོ་ཤོར་གྱུར་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད།

ཅེས་དང་། དེ་ཡང་ཐེག་བསྟུན་ལས།

གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྐྱུར་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།

ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་བསྐྱུས་ལས།

འོག་མིན་ཆེན་པོ་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པར་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱུའི་རྒྱལ་སྐྱེས་འཕགས་པ་
རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཁོ་ན་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་པ་ཡོངས་
སྐྱུའི་མཚན་ཉིད།

ཅས་དང་། དེ་ཡང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས།

གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་སྟོང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་བསྐྱུས་ལས།

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་སྐྱུལ་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་སྐྱུལ་
སྐྱུའི་མཚན་ཉིད།

ཅས་དང་། དེ་ཡང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས།

གང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དེ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ལ་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཕོ་བ་དང་།
བཟུམས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྟོན་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གན་ཏུ་
གཤེགས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྟོན་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(སྐྱ་གསུམ་རྟག་མི་རྟག་སྐྱོར་)ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས།

ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་གཉིས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་རྟག་
པའོ་ཞེས། ཇི་སྐད་ཏུ་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཐུན་པ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སྟོན་
རྫོགས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། སྐྱུལ་པ་ཡང་དང་ཡང་སྟོན་པས་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་ཏུ་

བདེ་བར་སྒྲོན་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །རྟག་ཏུ་ཟས་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུན་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།

གང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟག་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོངས་སྒྲོན་རྫོགས་པ་དང་། སྐྱུལ་པ་
དག་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རྟག་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་རྟག་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟག་པའི་སྐྱེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
ཡོངས་སྒྲོན་རྫོགས་པ་ནི་རྫོགས་པའི་ཡོངས་སྒྲོན་དེ་ལ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱུལ་པ་
ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་
པས་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གཉི་ག་ཡང་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་
ན་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ལ་སྒྲོན་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བྱེད་པ་འགྱུར་བ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུན་པའི་བཤད་སྟུར་ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
ནི་རྟག་པའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྒྲོན་རྫོགས་པ་དང་། སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ནི་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་རྟག་ན་སྐྱེ་རྟག་པའོ་ཞེས་ཇི་སྐད་ཏུ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཐུན་པ་
དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་ཏེ།
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སྟོན་ནས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་རྟག་པའོ་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྟུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་(གནས་འགྱུར་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་)ནི། གནས་ལྟར་པའི་རྒྱ་ནི། ཀུན་གཞི། ཉོན་ཡིད། འཇུག་ཤེས་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྡེ་གསེར་འོད་དམ་
པ་ལས།

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ། །ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ནི་ཡོངས་སྒྲོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལོ། །དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་
སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ལོ། །

ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས།

ནམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་དྲི་མ་སྤངས་ནས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
མེ་ཡོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་དང་།

ནམ་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་ཏེ། སར་ཞུགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ།
།

ཞེས་དང་།

ནམ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་དགའ་
ལྷན་སོ་བྱང་དུ་འཆི་འཕོ་བསྟན་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དག་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་འཇམ་བུའི་
སྤིང་གི་སེམས་ཅན་ལོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འར་བྱུང་རྒྱ་ནག་མཁས་པས་འདོད་རྒྱལ་ནི། སེམས་ཚམ་དུ་གྱུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པོས་ཐོབ་པའི་གནས་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་
པའི་བཅིང་བ་རྟག་ཏུ་བྲལ་བ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྷན་མ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལྷས་ཁོ་
ན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཚོས་སླ་ན་མེད་པ་སྐྱབ་པས་ན་སྐྱབ་པ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་སྐྱིབ་གཉིས་རྟག་ཏུ་བྲལ་བས་ན་ཚོས་
ཀྱི་སྐྱུང་འཇམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་ཚད་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་རབ་ཏུ་མཚོག་པས་བརྒྱན་ཞིང་། ཚོགས་པའི་དོན་ཅན་ལས་འདས་པས་ན་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །

ཚོས་སྐྱ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་བར་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཞིང་། ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྐྱ་དང་།
སྐྱལ་སྐྱའི་བརྟེན་བྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟག་པ་
དང་། བདེན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་
པས་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོའི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལའང་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། རང་གིས་ལོངས་

སྐྱོད་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤར་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་
བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་ནས་འགྲུབ་པའི་བདེན་པའི་ཡོན་ཏན་
མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞུགས་སྐྱུ་ཉག་ཏུ་བྱབ་སྟེ་རབ་ཏུ་རྫོགས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་གང་
ཡིན་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་རི་སྤིང་དུས་མཐའི་བར་དུ་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདེ་
བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སུ་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ལོངས་སུ་སྐྱོད་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱུ་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྟན་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་
ལ་གནས་ཤིང་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྩ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་ནས་དམ་
པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཞིང་། དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཚོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོངས་སུ་སྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་པོ་སྟོན་ན་ནི་ལོངས་སུ་སྐྱོད་
རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནས་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱུ་སྐྱུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤང་ཞིང་། དག་པ་དང་། མ་དག་པའི་ས་
ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ནས་ས་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་སོགས་
པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་ཚོས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཐོབ་པ་ལ་དབང་པོ་དང་མཐུན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་ཚོས་གསུངས་
སོ། །སྟོབ་དཔོན་སྤུའི་ཅིང་གིས། སངས་རྒྱས་རང་སེམས་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་
སེམས་ལ་སྤང་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞུང་ཆ་ཡིན་གྱི་འདྲིན་
ཆ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། མོ་སྟོང་རྩ་བོ། གནས་འགྲུབ་བའི་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
མེ་ལོང་། མཉམ་ཉིད། སོར་རྟོག་བྱ་བྱུང་གྱི་རྩ་བོ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(མེ་ལོང་གི་རྩ་བོ)ནི། ལེས་བྱ་ཀུན་བྱུང་ལས།

ང་ཡིར་འདྲིན་པ་མེད་པའི་སྟོན་ནས་ཡུལ་མཐའ་དག་དུས་རྟོག་ཏུ་མེ་ལོང་གི་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་གསལ་
བར་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཚོངས་ཤིང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་སྟོན་པའང་མ་ཡིན་

པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡིར་མེད། །
ཡོངས་སུ་མ་ཆད་ཉལ་ཏུ་ལྡན། །
ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཚོངས་ཤིང་། །
ཉལ་ཏུ་དེ་ལ་མདོན་ཕྱོགས་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་)ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྲབ་ལས།

སྒོ་བ་ལམ་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམས་པ་གོམས་ཤིང་དག་པ་ལས་མི་གནས་པའི་ལྷ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ན་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །
སྒོ་མ་པ་དག་པ་ལ་འདོད་དེ། །
མི་གནས་ཞི་བར་ལྷགས་པ་ནི། །
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་(སོར་རྟོག་གི་རོ་བོ་)ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྲབ་ལས།

རི་སྟེང་པའི་ཤེས་བྱ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་འབྲལ་བར་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་རྟོག་པ་ལ་རྩོལ་མེད་དུ་
འདུག་ཅིང་ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཉལ་མི་ཐོགས། །
ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །
གཉེར་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་(བྱ་སྐབ་ཀྱི་རོལ་)ནི། ལེས་བྱ་ཀུན་བྱུང་ལས།

འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལོངས་སུ་སློན་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་མཐུན་པ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས།

བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
ཞིང་ཁམས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཤིང་། །
དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྐྱུལ་པ་ཡིས། །
སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་སྐྱབ་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གནས་གྱུར་བའི་རྩལ་ནི། ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད། ཡིད་ལེས། དབང་ལེས་དང་བཞི་གནས་གྱུར་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞི་
འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དཔོན་ཅན་གྱི་སྟེང་།

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པའང་། །
མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་འགྱུར་པ། །
དེ་ཡང་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ནི། །
ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་འགའ་ཞིག་འདོད། །

ཅེས་པ་དང་།

ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ། །
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །
སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་འོ། །
དེ་དག་ལོངས་སློང་རྟོགས་སྐྱེ་ཉིད། །

ཅེས་པ་དང།

དབང་པོ་ལྷ་ཡི་རྣམ་ཤེས་གང་། །
དེ་ནི་དོན་ཀྱན་ཡོངས་འཛིན་གྱིར། །
སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་དུ་ནི། །
བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཅོམ་ཉིད་ཐོབ། །

ཅེས་སོ། །

ཞན་ལྷུང་རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་རྫུལ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

དེ་ལ་གདོད་ནས་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ས་པོན་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པས་བར་དུ་ཆད་པས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
རི་སྐྱིད་འཕགས་ལམ་གྱིས་སྐྱིབ་པ་དེ་སྤངས་ནས་ས་པོན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ན་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། མངོན་དུ་གྱུར་ནས་རི་སྐྱིད་དུས་མཐའི་བར་དུ་རྒྱན་དུ་བརྒྱད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གིས་
ལོངས་སུ་སྐྱོད་པའི་སྐྱེ་དང་། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱེས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་པོན་གཟུང་
བའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་ལོངས་སུ་སྐྱོད་པའི་སྐྱེ་དང་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་
ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱེས་པའོ། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེལ་སྐྱེ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤྱང་བ་
བྱེད་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་བྱས་པ་དང་། སྐྱོན་ལ་སོགས་པ་
རྟོགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་ནས། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་སན་
འདོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞི་པོ་ལ་བྱང་པར་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ། །སེམས་བཞི་པོ་དེ་ནི་སྐྱེས་ནས་
ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱིར་བྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་དང་གོང་དུ་སྐྱོས་ཟིན་པའི་
ལྱང་འདས་ནི་འགྱུར་ནས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་བཞི་དང་ལྡན་ཡང་འདིར་འགྱུར་
ནས་ཐོབ་པ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱེད་དོ། །བྱ་བ་སྐྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་པ་གང་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེལ་སྐྱེ་
སྤྱང་བ་སོགས་དོན་དུ་མ་བྱེད་པའི་གྱིར་རོ། །དེ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱང་པར་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་
ན། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱི་མཚན་དང་། རང་མཚན་རྟོགས་པར་བྱས་ཤིང་། འདིས་ནི་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཁོ་ན་
སྤྱང་བར་བྱེད་པས་ན་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་འདིའང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀམ་པའི་སྐྱེ་ཡི་གསེར་ཤིང་འདིན་པ་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་འགོ་འདུལ་ཕྱིན་ལས་
དབང་གི་དོ་རྗེ་མཚོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་བཀའ་བརྒྱན་དགུན་ཚོས་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྦྱིག་ཚོགས་པས་ཕྱི་ལོ། ༡༠༧༥ ལྷ་ལྷེ་ཆོས་ ༡༡ ཉིན་འཕགས་ཡུལ་ངོ་ལན་རྣ་
རའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱོགས་པ་དགེའོ། །དགེའོ། །སངས་མཚན་ལྷོ། །།

Contents

1. [དཀར་ཆག་།](#)
2. [སྐྱམ་རྒྱུ་པའི་ཚོགས་ལེན་ལྟུང་བུས་པ།](#)
3. [སེམས་ཅོམ་པའི་ལོ་རྒྱུས།](#)
4. [སེམས་ཅོམ་པའི་གྲུབ་མཐུན།](#)
5. [གཞིའི་རྣམ་གཞག་།](#)
6. [ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་།](#)
7. [འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་།](#)

Landmarks

1. [Cover](#)
2. [Table of Contents](#)